

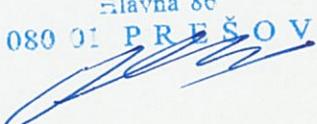
Výročná správa

o činnosti a hospodárení

Krajského múzea v Prešove

za rok 2019

Vypracoval: JUDr. Mgr. Jozef Kušnír
Mgr. Viera Tomášová
Hedviga Maščuchová
Mgr. Monika Poníková

KRAJSKÉ MÚZEUM V PREŠOVE
Hlavná 86
080 01 PREŠOV

Schválil:

PhDr. Ľuboš Olejník, PhD.
Riaditeľ Krajského múzea v Prešove

KRAJSKÉ MÚZEUM
V PREŠOVE

1. Všeobecná časť

1.1 Všeobecná charakteristika

Krajské múzeum v Prešove (ďalej len „múzeum“) je regionálnou zbierkovou, vedeckovýskumnou, kultúrno-vzdelávacou inštitúciou v oblasti muzejnej činnosti s komplexnou múzejnou dokumentáciou. Základným poslaniem múzea je na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďovať, ochraňovať, vedecky a odborne zhodnocovať, odborne spracúvať a verejnosti prezentovať hmotné dokumenty so zameraním na história, národečpis, archeológiu, prírodné vedy a dejiny techniky šarišského a hornozemplínskeho regiónu, so špecializáciou na experimentálnu archeológiu na východnom Slovensku a s ceioslovenskou pôsobnosťou na dejiny hasičstva a hasičskej techniky.

V rámci svojho poslania múzeum plní najmä tieto verejné funkcie a verejnoprospešné činnosti:

- a) na základe prieskumu a vedeckého výskumu systematicky buďuje zbierkový fond
- b) odborne spravuje, t.j. nadobúda, eviduje, vyraduje, ochraňuje, interpretuje, konzervuje, reštauruje a sprístupňuje múzejné zbierky,
- c) buduje odbornú knižnicu, dokumentáciu a archív v oblasti svojej pôsobnosti a spolupracuje pri budovaní centrálnej evidencie múzejných zbierok v SR
- d) zbierkové fony prezentuje expozičnou a výstavnou činnosťou vo vlastných a cudzích priestoroch doma aj v zahraničí,
- e) rieši vlastné výskumné úlohy a podieľa sa na vedeckovýskumnnej práci iných inštitúcií,
- f) prostredníctvom vydavateľskej, propagačnej a popularizačnej činnosti zverejňuje výsledky svetnej odbornej práce,
- g) vykonáva kultúrno – výchovnú činnosť, zabezpečuje kultúrno – spoločenské podujatia a podieľa sa na takejto činnosti iných subjektov
- h) nadväzuje priame vzťahy s inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré sa podieľajú na ochrane kultúrneho dedičstva doma i v zahraničí,
- i) vykonáva koordinačnú, metodickú, a odbornú poradenskú službu pre ostatné múzea v územnom obvode Prešovského samosprávneho kraja,
- j) poskytuje informačné, poradenské a ďalšie odborné služby verejnosti a vlastníkom predmetov muzeálnej hodnoty v súlade so svojím poslaniem a zameraním,
- k) zabezpečuje distribúciu produktov vlastnej činnosti, výrobu a predaj suvenírov, propagačného materiálu a iných drobných predmetov súvisiacich s poslaniem a charakterom organizácie,
- l) zabezpečuje občerstvenie pre potreby návštevníkov múzea
- m) podieľa sa na rozvoji cestovného ruchu na území Prešovského samosprávneho kraja
- n) plní ďalšie úlohy, ktorými ho zriaďovateľ poverí
- o) múzeum pôsobí ako pracovisko s koordináčnou, metodickou a odborno-poradenskou pôsobnosťou pre múzea zriadené Prešovským samosprávnym krajom.

1.2 Forma hospodárenia :

Múzeum je rozpočtová organizácia zriadená Prešovským samosprávnym krajom. Výsledkami svojho hospodárenia je napojenie na rozpočet zriaďovateľa. Hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu, vo svojom mene nadobúda práva a povinnosti. Na svoju činnosť môže prijímať finančné a vecné dary.

Zriaďovateľom múzea je Prešovský samosprávny kraj (ďalej len „zriaďovateľ“), ktorý garantuje a kontroluje činnosť a v prípade zistenia nedostatkov prijíma potrebné opatrenia. Múzeum môže konáť nad rámec svojej hlavnej činnosti iba s predchádzajúcim súhlasom zriaďovateľa. Predchádzajúci súhlas zriaďovateľa je potrebný v prípade uzatvárania zmlúv o prevode ľahuteľného

a nehnuteľného majetku z jej správy na iný právny subjekt a zmluv o nájme a prenájme nebytových priestorov ako podmienka ich platnosti a účinnosti.

1.3 Štatutárny orgán

Štatutárnym orgánom múzea je riaditeľ, ktorého na základe výberového konania a rozhodnutia zastupiteľstva ustanovuje do funkcie predseda Prešovského samosprávneho kraja. Riaditeľa odvoláva predseda na základe rozhodnutia zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja. Riaditeľ vydáva organizačný poriadok múzea po predchádzajúcim súhlase zriaďovateľa, v ktorom sa podrobnejšie vymedzí činnosť múzea.

Štatutárom múzea bol od 1. 1. 2019 – 31. 12. 2019 JUDr. Mgr. Jozef Kušnír, ktorý bol poverený vedením múzea do doby, kým na základe výberového konania bude vymenovaný nový riaditeľ.

Dňa 9. decembra 2019 vymenovalo zastupiteľstvo PSK PhDr. Ľuboša Olejníka, PhD. do funkcie riaditeľa Krajského múzea v Prešove od 01.01.2020.

1.4 Organizačné členenie múzea

Dodatkom č. 3 k rozhodnutiu č. KUL-2002/000153/3 zo dňa 1.apríla 2002 o zriadení Krajského múzea v Prešove došlo k zéniku Vlastivedného múzea v Hanušovciach a k jeho príčleneniu ku Krajskému múzeu v Prešuve. S účinnosťou od 1. 1. 2017 sa Krajské múzeum v Prešove stalo právnym nástupcom Vlastivedného múzea v Hanušovciach nad Topľou a prešli na neho v celistvosti všetky práva a povinnosti zariknuvšieho múzea.

Múzeum sa v zmysle Organizačného poriadku (1. 3. 2017) organizačne člení na tri organizačné jednotky, a to:

OJ Prešov

Rákociho palác a príľahlé budovy na Hlavnej ul. 88, 90, vrátane výstavnej haly
Kumšt (v súčasnosti ním prevádzky) – Ul. Ku Kumštu č. 39

OJ Hanušovce n. T.

Kaštieľ s budovou správcu - Zámocká 160/5, 094 31 Hanušovce nad Topľou
Archeopark Živá archeológia

OJ Stropkov

Kaštieľ - Zámocká 519/3, 091 01 Stropkov

1. 5 Objekty v správe múzea

1.5.1 OJ Prešov

- a) Historické budovy a výstavná hala na Hlavnej ul. č. 86, 88 a 90 v Prešove,
- b) budova Kumštu na ul. Ku Kumštu č. 39,
- c) Zlatá Baňa 138 (budova školy) a 145 (garáže a dielne)

V roku 2019 sa výraznou mierou posunul proces prípravy projektovej dokumentácie na rekonštrukciu Rákociho paláca a príľahlých dvoch meštianskych domoch na Hlavnej 88 a 90. Na objektoch boli realizované: archeologický výskum (átrium, prízemie zadného traktu administratívnej budovy na Hlavnej 85), architektonicko-historický výskum (vo všetkých priestoroch od pivnic po povelaj), prieskum zavŕšania (pivnice, priestory, prízemie). Realizácia príslušných výskumov a potrebná súčinnosť pri tvorbe projektovej dokumentácie na rekonštrukciu boli zásadnými úlohami

v tomto roku s cieľom rekonštruovať historické objekty múzea, ktoré sú v zlom technickom stave. Projektová dokumentácia v rozsahu realizačného projektu bola odovzdaná v decembri 2019. Projektová dokumentácia na územné konanie, cieľom ktorej je výstavba nevej budovy pozdĺž celého pozemku na parcele, na ktorej stojí meštiansky dom na Hlavnej 90, až po Slovenskú ulicu, bola odovzdaná v decembri 2019. Stav historickej budov múzea si bezodkladne vyžaduje rekonštrukciu, najmä zadný trakt Rákociho paláca je v stave ohrozujúcom zdravie a život zamestnancov múzea.

S cieľom vytvorenia lepšej mikroklimy v expozičných a výstavných priestoroch múzea boli na poschodi Rákociho paláca inštalované elektrické vykurovacie pæce a v priebehu zimného obdobia boli expozičné a výstavné priestory temperované. Všetky priestory boli zároveň vypráviané meračmi teploty a vlhkosti a pripravené podmienky na začatie monitorovania a zaznamenávania hodnôt mikroklimy s frekvenciou raz týždenne. Vypracovaný bol plán upratovania, aby sa sprehľadnila práca a zvýšila hygiena v expozíciahach a v pracovniach.

V záujme štandardnej údržby múzeum svojpomocne a v spolupráci so žiakmi Stredného odborného učilišťa Prešov – odbor murár pod odborným dohľadom majstra opravilo fasádu na budove v celej dvorovej časti a na zadnom trakte, vrátane balkóna. V záujme odstránenia vplyvov dažďovej vody na zadný trakt budovy Rákociho paláca boli v zadnej časti kompletné vymenené dažďové zvody. Vymenené boli sklenené vitrážové výplne na zadných dverách Rákociho paláca. V priebehu roka bola vykonaná štandardná údržba a výmaľba stien v expozíciahach múzea na miestach, kde bola vplyvom vlhkosti poškodená omietka. Na prízemí boli verejnosti sprístupnené ďalšie toalety.

S cieľom netradičným spôsobom sprístupniť prvýkrát v histórii múzea verejnoci doteraz nikdy nesprístupnenú pivnicu na Hlavnej 86 a točité schôdzisko, bola uvedená pivnica brigádou zamestnancov kompletné vyprataná, vycistená, odpad bol zlikvidovaný a nočnou prehliadkou koncom augusta 2019 boli tieto priestory sprístupnené verejnoci, čo sa stretlo s mimoriadnym záujmom. V uvedených pivničiach sa plánuje zriaďiť depozitár kachli.

V roku 2019 bol vysúťažený a zazmluvnený dodávateľ na poskytovanie odborných revízií elektrických zariadení na všetky objekty múzea a začalo sa aj s postupnými revíziami a odstraňovaním nedostatkov.

V záujme zatraktívnenia expozícií a výstav múzea bolo maľo výkonné osvetlenie nahradené novým, výkonnejším. V závere roka boli nakúpené nové svetidlá na výmenu osvetlenia vo výstavnej hale s realizáciou v roku 2020.

Na rok 2020 boli žiadane od zriaďovateľa kapitálové prostriedky na projektovú dokumentáciu na rekonštrukčnú obnovu budovy Kumšt.

1.5.2 OJ Hanušovce n. T.

- a) Renesančno-barokový kaštieľ, tzv. Veľký, Zámocká 160/5,
- b) Budova správcu pri Malom kaštieli, Zámocká 151/4
- c) Archeopark Živá archeológia, Zámocká 160/5.

V roku 2019 prebehli stavebné a reštaurátorské práce na kaštieli. Komplexne bola obnovená fasáda kaštieľa, repasované boli všetky okná na objekte. V priebehu niekoľkých mesiacov sa riešil problém s dodávateľom okien, ktorý prezentoval, že mu neboli vyplatené všetky realizované práce. Problém bol odstránený doplatením za zrealizované práce. Prístrojky od zriaďovateľa určené na ďalšie práce naviac na kaštieli neboli vyčerpané z dôvodu prieťahov pri identifikácii prác, ktoré je potrebné vykonať. Práce boli konečne definované v decembri 2019 a po vysúťažení dodávateľa je možné vykonať ich v roku 2020.

V priebehu roka boli v expozičných priestoroch poschodia kaštieľa inštalované radiátory a všetky existujúce radiátory boli vybavené termohlavicami s cieľom zefektívniť energetickú náročnosť na vykurovanie priestorov.

V závere roka boli začaté práce na toaletách v pivnici kaštieľa, v blízkosti archeologickej expozície, s plánovaným ukončením prác začiatkom roku 2020. Do priestorov povály kaštieľa bolo dotiahnuté elektrické vedenie s cieľom osvetliť priestory. V expozíciahach boli pri príležitosti

výjazdového rokovania vlády SR vymenené koberce za nové a na schodisko boli inštalované nové svietidlá.

Nadálej pretrvávajú problémy so zatekajúcimi zvoncovými strechami barokového kaštieľa a deponitárimi.

Múzeum poskytovalo súčinnosť pri príprave projektovej dokumentácie na obnovu grófskeho parku, ktorý je NKP.

Pravidelnú údržbu si vyžaduje Archeopark, ktorého palisáda je v zhoršujúcom sa stave. V závere roka bola zriadená strecha na slovanskom dome nahradená dočasne doskovou s cieľom, aby sa zabránilo zatekaniu do interiéru domu.

Na rok 2020 boli žiadane kapitálové prostriedky na projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu zvoncových striech a na projektovú dokumentáciu na vypracovanie projektovej dokumentácie na obnovu interiéru barokového kaštieľa, vrátane umelecko-historického a reštaurátorského výskumu.

1.5.3 OJ Stropkov

a) Kaštieľ v Stropkove je v správe i majetku mesta Stropkov.

1.6 Personálna oblasť a organizačná štruktúra múzea

Riadenie

- a) Poverený vedením JUDr. Mgr. Jozef Kušnír
- b) zástupca Ing. Samuel Bruss
- c) zástupca za OJ Stropkova (náteraz bez plánu)

Ekonomika, personalistika a administratíva

- a) marketing PR - Mgr. Ľadislav Žitný
- b) marketing – Mgr. Monika Pečniková
- c) ekonómka - Mgr. Viera Tomášová
- d) personalistka - Hedviga Maščuchová
- e) sekretariát – Ing. Tatiana Hajtolová

Organizačná jednotka Rákociho palác Prešov

Úsek odborných činností

- a) história – JUDr. Mgr. Jozef Kušnír
- b) história - PhDr. Viera Kačmaríková, Mgr. Nikoletta Lattová, PhD., od 1. 10. 2019 Mgr. Erik Ondria
- c) história - Mgr. Igor Lazorek
- d) umelecká história – Mgr. Jozef Ridilla
- e) etnografia - Mgr. Michaela Dvoeckonko, od 1. 9. 2019 Mgr. Zuzana Andrejová, PhD.
- f) umelecká história/reštaurovanie - Mgr. art Ivana Ramačová, počas MD ju zastupuje Mgr. art. Ľudmila Zozuľáková

Úsek pomocných odborných činností

- a) Hučková Eva
- b) Kačmárová Dana
- c) Pavlovičová Anna
- d) Žgravčáková Ľudmila
- e) Mgr. Zuzana Malinovská – projekt podpory zamestnanosti cez ÚPSVaR
- f) Be. Jakub Vlčko - projekt podpory zamestnanosti cez ÚPSVaR

Úsek prevádzkových činností

- a) Trojanovič Juraj
- b) Ivanko Miroslav
- c) Vančíková Marta

Organizačná jednotka Kaštieľ a Archeopark Hanušovce nad Topľou

Úsek odborných činností

- a) archeológia – Mgr. Ivana Lešičková, počas RD ju zastupoval Mgr. Lukáš Krokker
- b) umelecké remeslo a etnografia - Ing. Samuel Bruss
- c) zoologícia - RNDr. Peter Pjenčák
- d) botanika - Ing. Elena Dercová
- e) história – Mgr. Nikoletta Lattová, PhD., Mgr. Ondrej Glod od 1. 9. 2019

Úsek dokumentácie

- a) Daniela Peleščáková

Úsek prevádzkových činností

- a) Peter Zribko
- b) Jana Kentošová

Chránené pracoviská

- a) Ing. Pavol Mikita
- b) Peter Sekunda
- c) Anton Onofrej
- d) Miriam Velebírová

Organizačná jednotka Kaštieľ Stropkov

- a) história/archeológia – PhDr. Mária Kotorová, PhD.
- b) história/lektorka – Mgr. Katarína Chvastašová, počas RD ju zastupuje Mgr. Jana Slivková
- c) lektorka - Viola Šálková - projekt podpory zamestnanosti cez ÚPSVaR

2 Odborná časť

2.1 Vedecko-výskumná činnosť (51)

2.1.1 OJ Prešov (20)

2.1.1.1 Archeológia (0)

V roku 2019 v Krajskom múzeu v Prešove – OH Prešov nepôsobil žiadten archeológ.

Č.	Názov	Realizátor	Miesto	Čas	Výstup/výsledky

2.1.1.2 História, umelecká história, literárna história, dejiny hasičstva (17)

Na tomto úseku pôsobili v roku 2019 Jozef Kušnír, ktorý bol zároveň poverený vedením múzea, Igor Lazorík, Viera Kačmaríková, ktorú nahradil Erik Ondria a Jozef Ridilla.

Výkon vedecko-výskumnej činnosti J. Kušníra bol limitovaný výkonom funkcie štatutára múzea a úlohami i povinnosťami s tým spojenými. V príslušnom roku pokračoval výskum zameraný na šľachtické rody Berzeviczy a Szánrecsányi zo Šarišských Dravieci a ich predstaviteľov a výsledky výskumu boli prezentované na septembrovej vedeckej konferencii Šľachtické rody na východnom Slovensku v období stredoveku a novoveku v Krajskom múzeu v Prešove a publikované ako štúdia v rovnomenom zberníku z ečtie Nové obzory (35). V priebehu roka bol realizovaný aj plánovaný dvojročný vedecký výskum zameraný na kaštiele a kúrie v prostredí historického Šariša, ktorý spočíval predovšetkým v koncentrácií historických fotografií a publikovaným poznatkov k ječnotlivým sídlam šľachte. V roku 2020 bude nasledovať archívny výskum a plánovaným výstupom je výstava a vydanie katalogu k nej. Výsledkom ďalšej výskumnej úlohy v roku 2019 bola akvizícia 74 historických fotografií a pohľadníc vzťahujúcich sa na Prešov a jeho blízke okolie. Predmetom odborného záujmu bola aj vrcholnogotická Madona z Krásnej Lúky (1360-1380) a jeho výsledkom bola dohoda so SNM v Martine o dlhodobej výpožičke Madony na účel novej expozičnej časti múzea a popularizačný článok.

Literárna historička PhDr. Viera Kačmaríková realizovala literárno-historický výskum spisovateľky Iriny Nevičkej v spolupreči s etnografkou Michaelou Dvoeckonko, tento výskum sa viazał k výstave „Ženy východu v literatúre.“ V polovici roka 2019 ukončila Viera Kačmaríková pracovný pomer s Krajským múzeom v Prešove. Na miesto literárnej pedagogičky nastúpila Nikoleta Lattová, toho času pôsobiaca v Krajskom múzeu – OJ Hanušovec nad Topľou, ktorá nastúpila na rodičkovskú dovälenku. Na zastúpenie počas rodičovskej dovolenky Nikolety Lattovej bol prijatí v októbri 2019 Erik Ondria. Po nástupe Erika Ondriu na pozíciu historika, absolvoval zamestnanec školenia BOZP a školenie pre dokumentačný systém ESEZ 4G Cemuz v Bratislave. Následne bol oboznámený s vnútornými predpismi, ďalšími príslušnými ustanoveniami, fondom múzea, expozíciami, depozitárimi a zbierkami, ktoré dostať do správy. Vo vedecko-výskumnej oblasti sa v závere roka zameral na výskum kaštieľov a kúrií na území Šariša, spočívajúci najmä z výskumu v prešovských archívoch a knižniciach. Výstupy z tejto výskumnej činnosti budú prezentované vo forme výstavy, článku a publikácie v roku 2020. Predmetom odborného záujmu bola aj participácia na pripravovaní ročenky Nové obzory 35. V rámci pracovných činností pre školu v múzeu vypracoval a pripravil podklady pre témy, ktoré odprezentoval, či v budúcnosti prezentovať bude. V rámci akvizície prijal 63 kusov periodika Národné Noviny, ročník XX., rok 1889 a 13 rukopisov autorky Boženy Mačingovej-Čonkovej k jej rozhlasovým hrám a ďalšej tvorbe. V závere roka 2019 plnil okrajovo úlohy na úseku

informačných technológií, spojené predovšetkým s inštaláciou antivírusu a ďalšieho softvéru do počítačov v múzeu. Ďalšou z oblastí vedecko-výskumného záujmu, i keď okrajovou v súvislosti so smerovaním múzea ako lokálnej kultúrnej organizácie, bola cyberská otázka v druhej polovici 20. storočia. Výstupy z tejto oblasti boli publikované v domácich a zahraničných vedeckých časopisoch a zborníkoch, a v závere roka tiež prezentované na vedeckej konferencii.

Bádateľský výskum Igora Lazoríka bol zameraný na problematiku súvisiacu s publikačnou a výstavnou činnosťou a popularizačnými príspevkami do regionálnej tlače. Pri spracovaní rozšírenej publikácie *Povery horného Potorysia* sa jedna o selekciu príslušnej témy z rozsiahlej zvykosťnej písomnej a zvukovej pozostalosti etnografa Jána Lazoríka. Z tohto istého zdroja pochádzajú príspevky /Príbehy zastaveného času/, súvisiace s tajuplnosťou a posvätnosťou prírodných živlov. Vececko-výskumná činnosť Igora Lazoríka bola tiež zameraná na osobnosti prešovských športových spolkov druhej polovice 19. storočia a začiatkom 20. storočia /Profesor Pethe, Štefan Stanislav/. Zdroj: Odborná športová a memoárová literatúra, dobová regionálna tlač, spomienkový materiál Štefana Stanislava, zbierka KM v Prešove venovaná športu a ī. Ďalšou spracovanou tému na základe bádateľského výskumu bolo 160. výročie zriadenia Štátneho žrebčinca v Prešove a výsledky plnenia dvojročného plánu obnovy v rokoch 1947-1948 v Prešove /Prírodný amfiteáter v Prešove/. Výskum so zameraním na históriu hasičských áut bol súčasťou prípravou výstavy Hasičské hobby, 500 miniatúrnych modelov hasičských áut od popredných svetových výrobcov. Fredstavujú typologicky vernú vývojovú radu hasičských automobilov od najstarších po súčasné, najmodernejšie. Pochádzajú zo súkromnej zbierky jedného z najväčších zberateľov hasičských artefaktov na Slovensku Jozefa Malíka, hasiča z Turzovky.

Jozef Ridilla nastúpil na pozíciu historika umenia v októbri 2018. Prioritou jeho činnosti na rok 2019 sa tak stalo oboznamovanie sa so zbierkovým fondom umeleckej histórie. Časť poznatkov zužitkoval v novootvorenej stálej expozícii Rákocího paláca "Sakrálné umenie 14.-19. storočia", ktorá bola otvorená rok po jeho nástupe do funkcie. Bývalou riaditeľkou dr. Kotorovou bol poverený kompletnou realizáciou jej projektu "Otvorený prezentačný depozitár umelecko-historickej zbierky", kde takisto zužitkoval novozískané poznatky o zbierkovom fonde. V zmysle požiadavky spracovať dejiny umenia regiónu od najstarších čias po súčasnosť sa venuval tvorbe sabinovského rôdaka Teodora Kostku-Csontváryho - svoj príspevok o jeho diele odprezentoval na odbornej konferencii v Lučenci (výstupom sa stal zborník príspevkov z konferencie). V rámci výstavnej činnosti pripravil niekoľko výstav, ktorej najvýznamnejšou bol interdisciplinárny "Kabinet kuriozít", ľažisková výstava múzea na rok 2019. Výsledkom jeho akvizičnej činnosti je schválenie nasledujúcich diel na KTZ 2019: súbor kresieb od Dušana Pončáka, konglomerát historického skla z 1. pol. 19. storočia a cbrazy od Jozefa Bendíka, Maxa Kurtha a Juraja Daňa (proces ich získania do zbierok prebehne v roku 2020).

Č.	Názov	Realizátor	Miesto	Čas	Výstup/výsledky
1.	Rod Berzeviczy a Szmrecsányi v Šarišských Dravciach	Jozef Kušnír	Prešov, Šarišské Dravce	2018 - 2019	Štúdia
2.	Kaštiele a kúrie na Šariši	J. Kušnír – S. Bruss – E.Ondria	Šariš	2019- 2020	Plánovaná výstava a katalóg v roku 2020
3.	Historické fotografie a pohľadnice Prešova a okolia	J. Kušnír	Prešov	2019	Akvizícia
4.	Vreholnogotická Madona z Krásnej Lúky	J. Kušnír	Prešov	2019	Populárizačný článok
5.	K rozpadu Cyberskej republiky v 60. rokoch 20. storočia	E. Ondria	Prešov, Brno	2018 - 2019	Štúdia
6.	Národné noviny	E. Ondria	Prešov	2019	Akvizícia
7.	Rukopisy Boženy	E. Ondria	Prešov	2019	Akvizícia

	Mačingovej-Čonkovej				
8.	Povery horného Potorysia	Igor Lazorík	Prešov	2018 - 2019	Publikácia
9.	František Pethe – nestor prešovského športu	Igor Lazorík	Prešov	2019	Popularizačný príspevok
10.	História hasičských áut – modely od svetových výrobcov	Igor Lazorík	Prešov	2019	Popularizačný príspevok
11.	Prírodné živly v ľudovej tradícii (ohň)	Igor Lazorík	Prešov	2019	Popularizačný príspevok
12.	Prírodné živly v ľudovej tradícii (voda)	Igor Lazorík	Prešov	2019	Popularizačný príspevok
13.	Dvojročný plán hospodárskej výstavby v Prešove (1947 – 1948)	Igor Lazorík	Prešov	2019	Popularizačný príspevok
14.	Kabinety kuriozít	Jozef Ridilla	Prešov	2018 - 2019	Výstava, prednáška a odborný článok
15.	Spracovávanie zbierkového fondu umeleckej histórie	Jozef Ridilla	Prešov	2018-2019	Stála expozícia starého sakrálneho umenia
16.	Spracovávanie zbierkového fondu umeleckej histórie	Jozef Ridilla	Prešov	2018-2019	Otvorený depozitár umelecko-historickej zbierky
17.	Spracovávanie umenia regiónu (T. K. Csontváry)	Jozef Ridilla	Lučenec	2018-2019	Odborný text

2.1.1.3 Etnografia (3)

Do júna 2019 pôsobila na úseku Etnografie Mgr. Michaela Dvoekonko, ktorú nahradila v septembri toho istého roku Mgr. Zuzana Andrejová, PhD.

Vedecko-výskumná činnosť Mgr. Michaely Dvoekonko bola zameraná na literárno-historický výskum spisovateľky Iriny Nevičkej. Tento výskum sa viazal k výstave „Ženy východu v literatúre“ ako aj k 38. Čaju o piatnej kde sa menčovaná spolupodieľala na realizácii. Mgr. Michaela Dvoekonko sa spolupodieľala na výstave Kabinet kuriozít, kde doplnila výstavu o vybrané predmety z etnografického fondu.

V septembri 2019 nastúpila na túto pozíciu Mgr. Zuzana Andrejová, PhD., ktorá sa v prvých mesiacoch oboznámila s zbierkou Etnografie a stanovila si vedecko -výskumnú činnosť na ďalší rok a absolvovala školenia BOZP a školenie pre dokumentačný systém ESEZ 4G Cemuz v Bratislave.

Č.	Názov	Realizátor	Miesto	Čas	Výstup/výsledky
1.	Významné ženy východu	M.Dvoekonko	Prešov	2019	Popularizačný článok
2.	Praslice – symbol ženskosti	Z.Andrejová	Prešov	2019	Popularizačný článok
3.	Vianoce	Z.Andrejová	Prešov	2019	Popularizačný článok

2.1.2 OJ Hanušovce (18)

2.1.2.1 Archeológia (0)

Na úseku archeológie pracovala archeologička Mgr. Ivana Lešičkevá, ktorá spracovala významnú časť výskumných správ z výskumov po predchádzajúcich archeológoch PhDr. Márii Kotorovej, PhD. a Mgr. Lukášovi Kráčkovi. Koncom roku 2019 ukončila pracovný pomer v Krajskom múzeu z rodinných dôvodov.

2.1.2.2 História, Umelecká história, Etnografia (16)

Na úseku histórie, na odbornom mieste pôsobí v pobočke Krajského múzea v Hanušovciach nad Topľou Ing. Samuel Bruss v správe časti zbierkového fondu história a ako zastupujúci kustód fondu Etnografia. Aj v roku 2019 pokračoval hlavne v dlhodobých výskumoch a dokumentácii aristokratickej rodiny Dessewffy. V roku 2019 sme zrealizovali a sprístupnili ďalšiu časť dobovo zariadených interiérov – poľovnícka expozícia vo veži na poschodí barokového kaštieľa, prezentujúca fond umeleckého remesla, umeleckej histórie a registrovaných predmetov – poľovníckych trofejí získaných prevažne darom. Významným výstupom bola výstava V znamení kríza v kaštieli v Stropkove, od 1. marca do 02.06.2019 s odprezentovanými zberaniami sakrálnych plastík. Z fondu etnológie to bola zasa výstava o kováčskom remesle v pivničných výstavných priestoroch múzea či výstava prezentujúca fond umeleckého remesla /historický nábytok/ z akvizičného procesu inštitúcie v rámci grantu FPU. Zo zbierkového fondu história to bola výstava Štiele a technika. V závere roka v spoluautorstve bola slávnostne sprístupnená stála expozícia sakrálneho umenia v organizácii v Stropkove s prezentáciou zbierok aj z fondu pobočky v Hanušovciach.

Koncom roku 2018 odišiel do dôchodku dlhoročný zamestnanec historik Mgr. Peter Šafranko. Na miesto historika bola z pracoviska v Stropkove presunutá Mgr. Nikoleta Lattová, PhD., ktorá bola poverená revíziou zbierkového fondu história. Po jej odchode na materskú dovolenku na miesto historika nastúpil v októbri Mgr. Ondrej Glod, ktorý v novembri prevzal fond história a následne pracoval na systematizácii a katalogizovaní depozitára. Zrealizoval výstavu 30. rokov novembra '89 a k téme vypracoval prednášku k cyklu Okná do histórie, ktorú prednášal v priebehu novembra a decembra žiakom ZŠ z Hanušovciach nad Topľou.

Č.	Názov	Realizátor	Miesto	Čas	Výstup/výsledky
1.	30 rokov Novembra '89	O. Glod	Hanušovce nad Topľou	18.11.20 20 - 31.12.20 20	Výstava, prednášky
2.	Zachované po predkoch	Bruss	Kaštieľ v Hanušovciach n.T.	Február-Marec 2019	Výstava historického nábytku, reportáž do RTVS
3.	Historický nábytok a jeho príbeh	Bruss	Kaštieľ v Hanušovciach n.T.	7.2.2019	komentovaná prehliadka expozície, článok
4.	Historický nábytok v kaštieli	Bruss	Kaštieľ v Hanušovciach n.T.	28.2.2019	Prednášky z cyklu okná do histórie
5.	V znamení kríza	Bruss, Lattová, Ridilla	Kaštieľ v Stropkove	1.03.2019 - 2.6.2019	Výstava
6.	Štiele a technika	Bruss a	Kaštieľ v Hanušovciach	22.03.2019 -	Výstava, komentovaná

		kolektív	n.T.	31.05.20 19	prehliadka, popularizačný príspevok
7.	Kovalču, kovalču, ukuj mi konička	Bruss	Kaštieľ v Hanušovciach n.T - pivnica	5.08.201 9 - 20.10.20 19	Výstava
8.	Z akvizície múzea	Bruss	Kaštieľ v Hanušovciach n. T.	27.11.20 19 - 30.12.20 19	Výstava, popularizačný príspevok
9.	Stála expozícia sakrálného umenia	Bruss, R.čílla, Lattová	Kaštieľ v Stropkove	27.12.20 19	Stála expozícia
10.	Stála expozícia poľovníctva	Bruss	Kaštieľ v Hanušovciach n.T.	1.6.2019	Stála expozícia

2.1.2.3 Zoológia (4)

Na úseku prírodných vieč v odbore zoológia pôsobi v pobočke Krajského múzea v Hanušovciach nad Topľou RNDr. Peter Pjenčák, ktorý je od novembra 2019 kustódom aj pre zbierku zoologie Krajského múzea v Prešove umiestnenú v depozitárnych priestoroch na Sigorde. Zaoberal sa mapovaním hniezdzneho a mimohniezdzneho rozšírenia vtákov v databázových štvorcoch v regióne východného Slovenska pre Atlas rozšírenia vtákov Slovenska. V priebehu roka 2019 počas 140 terénnych exkurzií v 224 lokalitách zistil 2737 údajov o výskyte 154 druhov vtákov v sledovanom regióne. Údaje sú uložené v excelovskom súbore v múzeu a v databáze Aves Symphony.

V dňoch 15. a 16. februára prebehlo v spolupráci s členmi Spoločnosti pre ochranu netopierov zimné sčítanie netopierov na zimoviskách Slanských vrchov, ktorého sa zúčastnili aj pracovníci Štátnej ochrany prírody a krajaní Prešov a zamestnanci Dubnických opálových baní. Počas sčítania zistili výskyt 6302 netopierov 14 druhov. Novým druhom pre lokalitu bol lietavec sťahovavý v počte 1 ks.

Počas monitoringu hniezd a mláďat bociana bieleho v okrese Vranov boli zdokumentované výsledky hniezdenia na 94 hniezdoch. Od 40 úspešne hniezdiacich párov vyletelo 88 mláďat. Ide o jeden z najhorších rokov počas 33 ročného monitoringu tohto druhu. RNDr. P. Pjenčák v roku 2019 fotograficky zdokumentoval 378 hniezd **bocianov bielych na východnom Slovensku počas monitoringu krúžkovaných bocianov.**

Č.	Názov	Realizátor	Miesto	Čas	Výstup/výsledky
1.	Mapovanie hniezdzneho a mimohniezdzneho rozšírenia vtákov	Pjenčák	Východné Slovensko	1.1.2019 - 31.12.20 19	2737 údajov v databáze
2.	Zimné sčítanie netopierov na zimoviskách Slanských vrchov	Pjenčák	Dubnické opálové bane, Zámutov, Pavlovec	Február 2019	V spolupráci so SON spočítaných 6302 netopierov 14 druhov
3.	Monitoring hniezd a mláďat bociana bieleho v okrese Vranov	Pjenčák	Okres Vranov	Apríl – júl 2019	Na 94 hniezdoch 88 mláďat.

			nad Topľou		
4.	Ked' si si ma okrúžkoval, tak si ma aj nájdi	Pjenčák	Východné Slovensko	April – júl 2019	Na 176 hniezdach 17 odčítaných kružkov

2.1.2.3 Botanika (4)

Na úseku prírodných vied v odbore botanika pôsobí v pobočke Krajského múzea v Hanušovciach nad Topľou Ing. Elena Dercová, od novembra 2019 je kustódom aj pre zbierku botaniky Krajského múzea v Prešove umiestnenú v depozitárnych priestoroch na Sigorde. Aj v roku 2019 pokračovala hlavne v dlhodobých výskumoch regionálnej flóry. Pribudla problematika z cdboru mykológie (práca na výstave Rozmanitý svet hub a práca na nezvyčajných náleزوach v teréne) a časťou novou tému sú zaujímavé a vzácné stromy na vravovsku. Výsledok je menej, nakoľko v optimálnom čase na botanický výskum jún – júl, bola v múzeu najvyťaženejšia turistická sezóna a práca s návštěvníkmi pohltila množstvo času.

Č.	Názov	Realizátor	Miesto	Čas	Výstup/výsledky
1.	Orchidey našej prírody- výskum vstavačovitých v regióne - pokračovanie	Dercová	Nízke Beskydy	Máj-júl 2019	Článok, prednášky
2.	Borina pri Michalku - výskum botanických pomerov lokality, sledovanie populácie <i>Lilium bulbiferum</i>	Dercová	Nízke Beskydy	Jún 2018	Neukončené Článok - neukončené
3.	Invázne rastliny – dlhodobý výskum	Dercová	Okres Vranov nad Topľou	2019	Článok, prednášky
4.	Panské záhrady a cudzokrajné dreviny – mapovanie zaujímavých a vzácných stromov	Dercová	región	2019 -21 Projekt Nórskie fondy	Výstava 2020 prednáška 2020 Publikácia 2021

2.1.3 OJ Stropkov (13)

2.1.3.1 História, archeológia (13)

Archeologický výskum sa realizoval vo viacerých teoretických výskumných úlohách.

Č.	Názov	Realizátor	Miesto	Čas	Výstup/výsledky
1.	Výskum v západnej časti areálu Stropkovského hradu	Kotorová	Stropkov	2019	Príspevok v odbornom periodiku AVANS – v tlači
2.	Výskum na stavbe farskej budovy Rim.kat. cirkvi v	Kotorová	Stropkov	2018-	Výskumná dokumentácia

	Stropkove			19	
3.	Zbierka Jána Cichého (časť fajky)	Kotorová	Stropkov	2019	Príspevok v odbornom periodiku AVANS – v tlači; prednáška na odbornom seminári 28. stretnutie vsl. archeológov
4.	Praveké až novoveké osídlenie stropkovského regiónu	Kotorová	Stropkov	2019	Prednáška na odbornom seminári 28. stretnutie vsl. Archeológov; 20 popularizačných príspevkov
5.	Pohreby v dejinách	Kotorová	Stropkov	2019	2 popularizačné príspevky
6.	Vlača 2007	Kotorová	Stropkov	2019-20	Materiálová štúdia – príprava, kreslenie a popis materiálu
7.	Osídlenie povodia Ondavy a Tople (regióny Vranov n. Topľou a Stropkov) v mladšej a neskorej dobe kamennej	Kotorová	Stropkov	2018-19	Odborná štúdia v zahraničnom zborníku, v tlači
8.	Vplyv prírodného prostredia na osídlenie slovenského horného Potisia v mladšej a neskorej dobe bronzovej	Kotorová	Stropkov	2019-20	Odborná štúdia v zahraničnom zborníku - príprava
9.	Nízinné sídliská gávskej kultúry v slovenskom Hornom Potisi	Kotorová	Stropkov	2019-20	Odborná štúdia v zahraničnom zborníku - príprava
10.	Problematika experimentálnej archeológie, prezentácie archeológie a archeoparkov	Kotorová	Stropkov	2019-20	Odborná štúdia v zahraničnom zborníku - príprava; prednášky na odborných konferenciach v Nitre a v Bratislave
11.	Kaštieľ v Hanušovciach, dejiny, rekonštrukcia	Kotorová	Stropkov	2019	Príspevok v revue Pamiatky a múzeá
12.	Kaštieľske múzeá	Kotorová	Stropkov	2019	Príspevok v časopise Múzeum
13.	Liturgické rúcha	Kotorová	Stropkov	2019	Výstava; sprievodné prednáškové podujatie, popularizačné príspevky

2.2 Zbierkotvorná (akvizičná) činnosť (514)

Komisia na tvorbu zbierok zasadala v roku 2019 trikrát. Predmetom rokovaní bolo predovšetkým nadobudnutie predmetov kultúrnej hodnoty z prostriedkov mimorozpočtovej dotácie PSK, z Fondu na podporu umenia a predmetov získaných darom.

V 1. KTZ bolo na nadobudnutie odporučených 407 predmetov kultúrnej hodnoty, z ktorých sa stalo 406 zbierkovými predmetmi: Krajského múzea v Prešove, z tohto počtu 6 zbierkových predmetov v hodnote 12 999 € bolo odporučaných v KTZ z 6.12.2018. V 2. KTZ bolo odporučaných na nadobudnutie 7 predmetov, pričom ani jeden z nich sa nestal zbierkovým predmetom Krajského múzea v Prešove. Dňa 6.12.2019 sa konala 3. KTZ, v ktorej bolo 137 predmetov odporučených na nadobudnutie, z toho 108 sa stalo zbierkovými predmetmi (OJ Prešov – 88, OJ Hanušovce - 20).

Celkovo bolo do zbierok múzea nadobudnutých 514 zbierkových predmetov pričom 357 zbierkových predmetov nadobudla OJ Prešov, z toho etnografia – 34, feudálizmus – 45, literárna história – 76, najnovšie dejiny – 6, história – 78, umelecká história 118 zbierkových predmetov. Organizačná jednotka Hanušovce nad Topľou nadobudla v roku 2019 157 zbierkových predmetov - z toho história 137 ks a botanika 20 ks.

Č.	Dátum KTZ	Odporúča né na nadobudnutie	V celkovej hodnote	Nadobudnuté	Odporúčané na vyradenie	Vyradené	V celkovej hodnote	Poznámka k nadobudnutiu ZP
1/2 019	6.2. 2019	407	51 860	406	0	0	0	OJ Prešov – 269 OJ Hanušovce - 137
2/2 019	20.3. 2019	7	0	0	0	0	0	OJ Hanušovce - 0
3/2 019	3.12. 2019	137	1746,60	108	0	0	0	OJ Prešov – 88 OJ Hanušovce - 20

Múzeum v roku 2019 odporučilo na nadobudnutie 551 zbierkových predmetov v hodnote 53 606,60€. Múzeum nadobudlo 514 predmetov darom alebo kúpou za celkovú sumu 47 490 €.

2.3 Správa zbierok (400)

2.3.1 Odborná ochrana a ošetrenie zbierkových predmetov (reštaurovanie, konzervovanie – ZP)

V záujme vytvárania vhodnej mikroklimy v expozičných priestoroch múzea boli expozície vo všetkých troch pracoviskách vybavené meračmi vlhkosti a teploty a zavedený bol režim pravidelného zaznamenávania príslušných hodnôt s týždennou periodicitou.

2.3.1.1 OJ Prešov (178 ZP)

V Krajskom múzeu v Prešove pôsobí jedna reštaurátorka I. Babušáková, ktorej v priebehu roku 2019 pokračovala rodičevská dovolenka a počas nej ju zastupovala Ludmila Zozuňáková. Ako konzervátor pôsobí v OJ Prešov Miroslav Ivanko.

V roku 2019 sa reštaurátorka zamerala predovšetkým na reštaurovanie umelecko-historických predmetov, sakrálnych sôch, obrazov, pozlátených svietnikov, krížov a iných zbierkových predmetov. Spolu pracovala na cíbornom ošetrení zbierkových predmetov, ktoré sa stali súčasťou novej sakrálnej expozície v OJ Stropkove, sakrálnej expozícii v OJ Rákociho palác. Kompletne zreštaurovaných spolu s vypracovaním reštaurátorské dokumentácie bolo 10 zbierkových predmetov umelecko-historického charakteru.

V roku 2019 boli komplexne odborne ošetrené predmety etnografického charakteru, predovšetkým predmety z dreva, rôhoviny, kože a textílií v celej etnografickej expozícii múzea i v depozitári na Sigorče. V etnografickej expozícii sa robil súpis predmetov v časti Bačovstvo, ktorého výslednom je zoznam zbierkových predmetov s popisom, fotkami a priradenými číslami zbierkových predmetov. Koncom roka 2019 sa odovzdalo na odborné ošetrenie 20 ks zbierkových predmetov.

Na reštaurovanie a odborné ošetrenie zbierkových predmetov bolo v roku 2019 vynaložených 857,37 €.

2.3.1.2 OJ Hanušovce (222)

V OJ Hanušovce na ošetrovaní zbierkových predmetov pracovala pracovníčka zamestnávaná prostredníctvom programu podpory zamestnávania z ÚPSVaR, Miriam Velebírová, ktorá bola od novembra zamestnaná na trvalý pracovný pomer.

Predmetom základného ošetrenia boli predovšetkým novonadobudnuté zbierkové predmety, ktorých časť bola inštalovaná do expozícií múzea, najmä textílie a historické tlače, ktoré boli očistené a základne konzervované.

Priebežne počas roka boli ošetrené a nanovo konzervované aj predmety z depozitárov fondu etnografie a história, v počte asi 42 kusov. Celkovo bolo vyčistených a ošetrených asi 100 ks zbierkových predmetov.

Zoológ P. Pjenčák realizoval ošetrenie cca 80 dermatologických preparátov v prírodrovednej expozícii.

2.3.1.3 OJ Stropkov

Nerealizované – existuje iba pomocný fond

2.3.2 Odborné revízie zbierok

2.3.2.1 OJ Prešov

V roku 2019 prebiehala revízia zbierky Umelecká história. Okrem nej boli vykonné mimoriadne revízie zbierok Literárna história a Slovenská republika rád z dôvodu ukončenia pracovného pomeru so správkynou Vierou Kačmaríkovou.

2.3.2.2 OJ Hanušovce

V priebehu roka 2019 boli vykonané revízie archeologickej a historickej zbierky.

2.3.2.3 OJ Stropkov

Uložené predmety pomocnej evidencie v provizórnych podmienkach, je založená a vedená Registračná kniha.

2.3.3 Zbierky, depozitáre

2.3.3.1 OJ Prešov

V roku 2019 sa správcom zbierky SRR, Literárna história, Militáriá a zbierkového fondu Numizmatika stal Erik Ondria. Zmena správcu zbierkového fondu nastala aj vo fonde etnografie a správcom sa stala Zuzana Andrejová. Od roku 2019 spravuje zoologiu Peter Pjenčák a správcom botaniky v OJ Rákociho paláca sa stala Elena Dercová.

Správcovia zbierok:

Názov zbierky	Správca
Archeológia	bez správcu
Feudalizmus	Jozef Kušnír
DK(A)	Jozef Kušnír
DK(B)	Jozef Kušnír
SRR	Erik Ondria (od r. 2019)
Najnovšie dejiny	Igor Lazorík
Umelecká história	vymenovanie správcu po revízií
Literárna história	Erik Ondria (od r. 2019)
Sfragistika	Jozef Kušnír
Militáriá	Erik Ondria (od r. 2019)
Numizmatika	Erik Ondria (od r. 2019)
Etnografia	Zuzana Andrejová (od r. 2019)
Požiarna ochrana	Igor Lazorík
Geológia	Igor Lazorík
Zoológia	Peter Pjenčák (od r. 2019)
Botanika	Elena Dercová (od r. 2019)

2.3.3.2 OJ Hanušovce

V mesiaci november boli odborní zamestnanci OJ Hanuševce Elena Dercová a Peter Pjenčák poverení prevzatím fondov OJ Prešov v príslušných odboroch a stali sa tak správci ich zbierok. Elena Dercová prevzala fond botaniky, Peter Pjenčák prevzal fond zoologie.

Správcovia zbierok:

Názov zbierky	Správca
Archeológia	Ivana Lešičková
Botanika	Elena Dercová
Zoológia	Peter Pjenčák
Etnografia	Samuel Bruss
História	Nikoleta Lattová, Ondrej Glod (od 10.10.2019)

2.4 Dokumentačná činnosť

2.4.1 Fotodokumentačná činnosť

2.4.1.1 OJ Prešov

OJ Prešov v rámci dokumentačnej činnosti fctograficky dokumentuje predovšetkým zbierkové predmety, výstavy a podujatia múzea a spoločenské podujatia v meste Prešov. V príslušnom roku bolo vyhotovených, evidovaných a archivovaných 4947 (v 1. polroku 2573) digitálnych fotografických záberov, z toho 397 (167 v 1. polroku) zbierkových predmetov. V príslušnom období bolo zároveň naskenovaných 2587 (v 1. polroku 1314) ks fotonegatívov (963 ks vo formáte 5x6, 1624 vo formáte 24x36). Fotofond zbierky vo formáte 24x36 mm – 20 ks, reprodukcie vo formáte 24x36 mm - 265 ks a teren vo formáte 24x36 ks - 1339 negatívov

2.4.1.2 OJ Hanušovce

Koncom roku 2018 ukončila svoju činnosť na mieste dokumentátorky dlhoročná pracovníčka pani Mária Tomášková. Na jej miesto v roku 2019 nastúpila pracovníčka pani Daniela Peleščáková, ktorá bola od apríla 2018 zamestnaná cez UPSVAR na dobrovoľnícku činnosť ako lektorka

V OJ Hanušovce bolo zaznamenaných približne 3400 ks digitálnych snímok. Dokumentátorka Daniela Peleščáková v priebehu celého roku 2019 zhotovala fotografické záznamy zo všetkých podujatií a aktivít múzea, ako aj rôznych spoločenských podujatií, ktoré sa v Kašteli v Hanušovciach konali. Zaznamenané boli aj podujatia, ktoré sa konali v Archeoparku, a to Archeofestivaly, a Prázdniny v praveku.

Značná časť fotodokumentácie zaznamenávala novonadobudnuté zbierkové predmety, ako aj predmety získané darom alebo výpožičkou, ktoré boli následne zaregistrované do pomocnej evidencie. Zoológ RNDr. Peter Pjenčák vyhotobil 88 ks snímok zbierkových predmetov z fondu paleontológie pre doplnenie záznamov katalogizácie zbierkových predmetov v CEMUZ-e. Pri svojej výskumnej práci v teréne vyhotobil 2 000 ks fotografických záznamov prírody.

2.4.1.3 OJ Stropkov

Fotodokumentácia archeologického materiálu (PE) a získaných darov.

2.4.2 Katalogizácia zbierkových predmetov v CEMUZ-e

V roku 2019 absolvovali odborné školenie na prácu v katalogizačnom module Esez 4G štريا pracovníci múzea – J. Ridilla, E. Ondria, Z. Andrejová a O. Glod.

2.4.2.1 OJ Prešov

	2019 / 1. polrok	celkovо k 31. 12. 2019
1. stupňové záznamy	1130/ 589	32 289
2. stupňové záznamy	36/12	687
2. stupňové záznamy s obrázkom	3/0	536

2.4.2.2 OJ Hanušovce

	2019 / 1. polrok 2019	celkovo k 31. 12. 2019
1. stupňové záznamy	218	8802
2. stupňové záznamy	4	5463
2. stupňové záznamy s obrázkom	4	13

2.5 Prezentačná činnosť (expozície, výstavy)

Krajské múzeum v Prešove prezentovalo v prvom roku roku 2019 spojou **12 expozícii** (Prešov 4, Hanušovce 6 a Stropkov 2), **35 výstav** – Prešov 16, Hanušovce n. T. – 11, Stropkov- 8, výstavy v iných inštitúciách 5.

Expozície

2.5.1.1 OJ Prešov (4)

OJ Prešov prezentovala štyri expozície, ktoré sú členené na viaceré samostatné tematické celky. Expozíciami sú historická, inštalovaná na celom poschodí Rákociho paláca (Hlavnej 86), etnografická, začínajúca na prízemí budovy na Hlavnej 88 a pokračujúca na poschodí budovy na Hlavnej 90, hasičská, umiestnená v zadných priestoroch budovy na Hlavnej 90 a vo výstavnej hale a prírodovedná, prezentovaná na chodbe na Hlavnej 88 v Prešove.

V roku 2019 bola reinaštalovaná etnografická expozícia múzea, čo bolo spojené s odborným ošetrením zbierkových predmetov. Historická expozícia bola doplnená o nový expozičný celok s názvom Sakrálne umenie od 14. – 19. storočia, ktorý prezentuje sočiárske a maliarske diela z uvedeného obdobia z Prešova a príľahlého regiónu. Najvzácnnejším exponátom je vrcholnogotická Madona z Krásnej Lúky, vypožičaná zo zbierok SNM v Martine.

V mesiaci jún sa v priestoroch múzea na Hlavnej 88 sprístupnil pre návštěvníkov prezentačný depozitár umelecko-historickej zbierky. Diela vystavené v rámci otvoreného depozitáru sú odprezentované a to jednak v osvetlených vitrínach (drevorezby predovšetkým zo 17. a 18. storočia), a jednak na príľahlých stenách, kde sú vystavené olejomaľby.

Expozície múzea boli doplnené o texty a popisy k exponátom v anglickom jazyku.

2.5.1.2 OJ Hanušovce (6)

OJ Hanušovce prezentovala šesť expozícií, ktorými sú Dobovo zariadené interiéry šľachtického rodu Dessewffy, historická expozícia, prírodrovedná expozícia, etnografická expozícia, archeologická expozícia a open air múzeum Archeopark Živá archeológia.

Dňa 1. júna pri príležitosti dňa detí a v spolupráci so Zväzom poľovníctva na Slovensku bola slávnostnou vernisážou sprístupnená nová expozícia poľovníctva. Zariadenie expozicie tvorí nábytok v štýle art-deco a predmety z pozostalosti po rodine Dessewffy súvisiace s poľovníctvom. V expozícii je inštalovaná zbierka srnčieho parožia, ktorú za svojho života osobne zhromaždil nebohý MVDr. Jozef Szányi.

2.5.1.3 OJ Stropkov (2)

OJ Stropkov prezentovala expozíciu krojovaných bábik a dlhodobo trvajúcu výstavu akad. Maliara Františka Veselého. V závere roku bola v priestoroch prízemia kaštieľa otvorená prvá skutočná expozícia sakrálneho umenia, dokumentujúca a prezentujúca sakrálné umenie zo Stropkova a okolia. Najcennejším exponátom je neskorogotická monštrancia zo 16. storočia

Výstavy

2.5.2.1 OJ Prešov (16)

Č.	Názov	Autori	Miesto	Trvanie	Pôvodnosť	Opis
----	-------	--------	--------	---------	-----------	------

1.	80 rokov lietania v Prešove	William Zbiňovský, Kurátor I. – Lazorík	Hlavná 86, komorné priestory	6. 12. 2018 – 24. 3. 2019	Prevzatá	História lietania v Prešove od roku 1938.
2.	Opál - slovenský drahokam	E: Dercová	Pivničné priestory	20. 12. 2018	Prevzatá	Nová expozícia – podporená z Fondu na podporu umenia.
3.	Z histórie futbalu v Prešove	I. Lazorík	Hlavná 86, vstup	13. 12. – 31. 3. 2019	Vlastná	Výstava predstavuje významnú udalosť v športovom dianí mesta Prešov, počiatky futbalu a jeho následný masový rozvoj. Pripomína obdobie zo 120 ročnej histórií najpopulárnejšieho športu v meste.
4.	Šapo - Šálka a podšálka v premenách času“	J. Ridík	Hlavná 86, malé priestory	7. 2. – 16. 6. 2019	Vlastná	Pomocný termín na označenie šálky a podšálky. Výstava je prezentácia porcelánových šálok s podšálkou z východoslovenskej súkromnej zbierky. Kolekcia zbieraná s dôrazom na 1. polovicu 19. st. (od klasicizmu cez empír a biedermeier až k druhému rokoku). Je orientovaná na české porcelánky karlovarského regiónu.
5.	"Hráme spolu v manželstve"		Hlavná 90	12. 2. – 24. 3. 2019	Prevzatá	Slávostné otvorenie výstavy vybraných fotografií z fotosúťaže s témou "Hráme spolu v manželstve". Počas vernisáže sa uskutočnilo vyhlásenie a ocenenie víťazov fotosúťaže. Výstava je súčasťou programu Národného týždňa manželstva 2019 v Prešove.
6.	Ženy východu v literatúre	V. Kačmaríkova, Grafika – Lazorík	Hlavná 86, malé priestory	7. 3. – 26. 5. 2019	Vlastná	Výstava predstavuje ženy v literatúre v poprevratovom období po roku 1918 na východnom Slovensku.
7.	Suisseki - Kamene učencov	J. Ridík – kurátor výstavy	Hlavná 86, komorné priestory	4. 4. – 26. 5. 2019	Prevzatá	Pripravili členovia Slovenskej asociácie suiseki. Suiseki je umelecká forma prezentácie kameňa nájdeného v prírode.
8.	Hasičské hobby	I. Lazorík – kurátor výstavy	Hlavná 86, vstup	11. 4. – 13. 6. 2019	Prevzatá	Výstava modelov hasičských áut z celého sveta zo zbierky hasiča Jozefa Malíka z Turzovky.
9.	Kabinet kuriozít	J. Kušnír	Hlavná 86	6.6.2019- 2.12.2019	vlastná	Výstava ponúka kuriózne bierkové predmety, ktoré majú nejaký príbeh.
10.	Dvojtýždňová republika – Slovenská republika rád – pri príležitosti 100. výročia	V. Kačmaríkova,	Hlavná 86, vstup	13. 6. – 13. 9. 2019	Vlastná	Výstava je venovaná Slovenskej republike rád pri príležitosti 100. výročia jej vyhlásenia v samotnom Prešove. Poukazuje na príchod vojsk maďarskej Červenej armády (ČA), kedy sme sa stali súčasťou konfliktu medzi Maďarskou republikou rád a mladým Československom, ktoré ešte nemalo

	vyhlásenia					ustálené hranice. Výstava mapuje pobyt vojsk maď. ČA v Prešove, vyhlásenie samotnej republiky rád, jej činnosť a zánik spojený s odchodom vojsk z nášho územia. Panelová výstava je doplnené o letáky, brožúry, noviny či iné tlačoviny z daného obdobia.
12.	Storočie s Paliou	I.Lazorík	Hlavná 86	5.9. – 20.10.2019	prevzatá	Výstava realizovaná pri príležitosti 100. výročia založenia skautských oddielov.
13.	Sakrálne umenie 14.-19.storočia	J.Ridilla	Hlavná 86	26.9.2019	Štála expozícia	Otvorenie stálej expozície, ktorá približuje premeny sakrálneho sochárstva a maliarstva od vrcholnej gotiky po neskôrý klasicizmus.
14.	Tajomstvá uchované v kronikách	Štátny archív v Prešove Kurátor: J. Kušnír	Hlavná 86	30.10.2019	prevzatá	Výstava prezentuje kroniky a archívne pramene zo Štátneho archívu v Prešove. Na výstave bola prezentovaná nová publikácia – príručka pre kronikárov.
15.	Príiny, argumenty, premeny po 30 rokoch	I.Lazorík	Hlavná 86	7.11.2019	prevzatá	Fotografická výstava venovaná 30. výročiu Nežnej revolúcie. Na výstave sú prezentované fotografie: Dionýza Dugasa, Viktora Zamborského, Dušana Gužiha a Petra Kalenského.
16	70 rokov parašutizmu v Prešove	I.Lazorík	Hlavná 86	5.12.2019	prevzatá	Výstava 70 rokov parsašutizmu v Prešove. Organizátori: p Zbiňovský - predsedá Leteckého klubu. Š.Komanický - Predseda Para odboru, M.Milas - predseda Vojenského klubu výsadkárov.

2.5.2.2 OJ Hanušovce (11)

Č.	Názov	Autori	Miesto	Trvanie	Fôvodnosť	Opis
1.	Archeologické čriepky	L. Krokker	Kaštieľ Hanušovce	5. 11. 2018 – 20. 2. 2019	Vlesná	Najvýznamnejšie archeologické nálezy od roku 2013-2017.
2.	Zopár fragmentov navyše	M. Kotorová	Kaštieľ Hanušovce - pivnica	8.11.2018- 30.6.2019	Vlesná	Archeologická výstava.
3.	Zachované po predkoch	S. Bruss	Kaštieľ Hanušovce	7. 2. – 29.3.2019	Vlesná	Výstava historického nábytku.
4.	Štiele a technika	S. Bruss a kolektív	Kaštieľ Hanušovce	22. 3. – 31. 5. 2019	Vlesná	Výstava historických šijacích strojov a šijacích materiálov minulosti, ktoréj súčasťou boli aj súčasti odvetu a prečmety súvisiace s krajčírskym remeslom po rodine Dessewffy.
5.	Osobnosti našich dejín na historických portrétoch	J. Ridilla	Kaštieľ Hanušovce	10. 5. – 15. 5. 2019	Prevzatá	Komerčná výstava obrazov, ktorú Krajské múzeum v Prešove pripravilo pre svoje organizačné jednotky – kaštieľ

						v Hanušovciach a kaštieľ v Stropkove.
6.	Rozmanitý svet húb	E. Dercová	Kaštieľ Hanušovce	18. 5. – 23. 7. 2019	prevzatá	Prírodovedná výstava predstavila návštěvníkom témy – Čo sú huby, Huby a hubári, Liečivé huby, Jedovaté huby, Ohrozené druhy hub a podala informácie o autorovi vystavovaných modelov, významnom mykológovi, Karlovi Vonešovi.
7.	Kamenní strážcovia	Lešičkova I	Kaštieľ Hanušovce	4.7.2019 – 30.10.2019	prevzatá	Výstava mapovala hrady a hrádky v našom regióne. Okrem unikátnych historických fotografií ponúkala aj výber archeologických nálezov z jednotlivých lokalít.
8.	Koval'u, koval'u, ukuj mi konička...	S. Bruss	Kaštieľ Hanušovce - pivnica	5.8.2019 – 20.10.2019	vlastná	Etnografická výstava prezentujúca kováčske remeslo.
9.	Farby a tvary prírody	P. Pjenčák	Kaštieľ Hanušovce - pivnica	31.10.2019 – 10.1.2020	vlastná	Výstava exotických motýľov zo zoologickej zbierky múzea.
10.	30 rokov Novembra '89	O. Glod	Kaštieľ Hanušovce	18.11.2019 – 31.12.2019	vlastná	Výstava venovaná spomienke na 17. november 1989 ako aj udalostiam, ktoré sa udiali pred a po Nežnej revolúcii.
11.	Z akvizície múzea	S.Bruss	Kaštieľ Hanušovce	27.11.2019 – 30.12.2019	vlastná	Výstava z akvizícií múzea za rok 2018 a 2019. Návštěvníci tejto zaujímavej výstavy mohli obdivovať najnovšie exponáty z historického fondu múzea v podobe historického nábytku, hodín, obrazov, porcelánu ako aj vzácnych kníh.

2.5.2.3 OJ Stropkov (8)

Č.	Názov	Autori	Miesto	Trvanie	Pôvodnosť	Opis
1.	Sila fotografie – každodenný život v „starom“ Stropkove	Latičová/ Slišková	Stropkov	8.2.- 31.12.2019	Vlastná	Fotografická výstava doplnená exponátmi starých fotoaparátov
2.	V znamení kríža	Samuel Bruss, Jozef Ridilla	Stropkov	1.3.- 2.6.2019	Pôvodná výstava	Výstava sakrálneho umenia s tematikou Krista a kríža zo zbierok múzea
3.	Osobnosti našich dejín na	Samuel Bruss, Jozef	Stropkov	7.6.- 15.9.2019	Pôvodná výstava, repríza	Historické portréty zo zbierok múzea

	historických portrétov	Ridilla				
4.	Svet očami viery		Stropkov	Od 12.07.201 9- 05.08.201 9	Prevzatá výstava, repríza	Výstava fotografií dokumentujúc chvíle prevzatá z Fotoklubu Ružomberok pri príležitosti 350.výročia založenia Bratstva sv. Škapuliara v Stropkove
5.	Obleč si rúcho dôstojné	Kotorová	Stropkov	Jún – november 2019	Vlastná	Liturgické rúcha západného a východného očadu Katolíckej Cirkvi
6.	Mária, Matka všetkých detí	Zabezpečila: Kotorová	Stropkov		V spolupráci s CZŠ	Detektívne práce zamerané na tému úcty k Panne Márii – pri príležitosti 350. výročia založenia Škapuliarskeho bratstva v Stropkove
7.	Tajomstvá uchované v kronikách	Štátny archív v PO Kurátor: J. Kušnír	Stropkov	Od 8.11.2019 - 31.12.2019	Prevzatá výstava	Výstava prezentuje kroniky a archívne pramene zo Štátneho archívu v Prešove a Mesta Stropkov
8.	Sakrálné umenie	Samuel Bruss, Jozef Ridilla, Nikoleta Lattová	Stropkov	od 27.12.2019	Pôvodná výstava, stála expozícia (spoluautori)	Permanentná prezentácia sakrálnych diel regiónu zo 16.-20. storočia

2.5.2.4 Výstavy v iných inštitúciach (5)

Č.	Názov	Autori	Miesto	Trvanie	Pôvodnosť	Opis
1.	In arte voluptas	Jozef Kušnír – Samuel Bruss	Snina, kaštieľ	24. 1. – 28. 2. 2019	repríza	Výstava historických hodín zo zbierok múzea a súkromných zbierok
2.	V znamení kríža	Jozef Ridilla – Samuel Bruss	Sabinov, bašta	13. 6. -	repríza	Výstava historických ukrižovaní
3.	Eudová architektúra vo fotografiách Jána Lazoríka	Igor Lazorík	Bardejov – okresná knižnica	27.5 - 8.7. 2019	repríza	Výstava Ľudovej architektúry
4.	Koňare -Tradícia chovu koní v Prešove a okoli	Igor Lazorík	Veľký Šariš	4.9- 12.10. 2019	vlastná repríza	Výstava pri príležitosti 160 rokov vzniku Štatného žrebčína v Prešove
5.	Svet dobovej reklamy	Viera Kačmaríková	Prešov. Reštaurácia Victória	celoročne	Pôvodná výstava,	Výstava zameraná na reklamu v 19. – 20 storočí v Prešove

2.6 Podujatia múzea (231)

2.6.1 OJ PREŠOV (77)

2.6.1.1 Odborné podujatia (1)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Pripravil	Opis
1.	Šľachtické rody na východnom Slovensku v období stredoveku a novoveku	26. 9. – 27. 9. 2019	Prešov, Krajské múzeum Rákociho palác	Jozef Kušnír	Dvojdňová vedecká konferencia o šľachtických rodoch z prostredia dnešného východného Slovenska, z ktorej bol vydaný recenzovaný zborník.

2.6.1.2 Popularizačné podujatia

2.6.1.2.1 Čaj o piatej u Rákociho 36. – 47. (11)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Pripravil	Opis
1.	Rozhlasové vysielanie z Prešova v rokoch 1938-1944	23. 1. 2019	Hlavná 86, komorné priestory	Jaroslav Kostrub, Igor Lazorík (kurátor výstavy)	Čaj 36/2019 – Čaj o piatej u Rákociho – Bola predstavená nová publikácia Rozhlasové vysielanie z Prešova v rokoch 1938-1944 od Jaroslav Kostrub a autora výstavy. Ďalším hostom bol Vladimír Kaleta, zberateľ dobových rádioprijímačov, ktorých časť tvorí súčasť výstavy Tu rádio Prešov.
2.	Zohratí manželia. Mária a Mikuláš Moyzesovi	20. 3. 2019	Hlavná 86, komorné priestory	Mgr. Renáta Kočišová	Čaj 37/2019 – Čaj o piatej u Rákociho – Podujatie múzea v rámci národného týždňa manželstva 2019 v Prešove s téhou o Mikulášovi Moyzesovi, ktorý koncertoval a organizoval hudobný život na východe Slovenska a o jeho manželke. Prednášala: Mgr. Renáta Kočišová, PhD. z inštitútu hudby na FF PU v Prešove.
3.	Ženy východu v literatúre.	20. 3. 2019	Hlavná 86, komorné priestory	V. Kačmaríková, M. Dvoekonko,	Čaj 38/2019 – Čaj o piatej u Rákociho – Sprievodné podujatie v výstave Ženy východu v literatúre. Predstavili sa autorky poprevratovej a medzivojnej literatúry na východnom Slovensku s presahom po roku 1945. Elenu Lackovú predstavila romistka PhDr. Lucia Segľová, PhD., ukrajinskú Irinu Nevickú M. Dvoekontko, ostatné V. Kačmaríková
4.	Saláňstvo na východnom Slovensku.	22. 5. 2019	Expozícia etnografie	Mgr. Peter Kováč, M. Dvoekonko	Čaj 40/2019 – Čaj o piatej u Rákociho – etnológ zo Spišského múzea v Levoči.
5.	Dvojtýždňová republika – Slovenská republika rád – pri príležitosti	19. 6. 2019	Hlavná 86,	PhDr. Tomáš Klubert, PhD. (Ústav pamäti národa),	Čaj 41/2019 – Čaj o piatej u Rákociho – Sprievodné podujatie k výstave. Diskusia o vzniku a existencii Slovenskej republike rád

	100. výročia vyhlásenia			PhDr. Martin Ďurišin, PhD., a V. Kačmaríková	na medzinárodnej scéne ako aj dianie na východnom Slovensku a v samotnom Prešove. Otvorená diskusia súčasných historikov.
6.	Camerae raritatis	24.7.2019	Hlavná 86	Mgr. Jozef Rídilla	Čaj 42/2019-Čaj o piatej u Rákociho Súkromné podujatie s videoprojekciou k výstave „Kabinet kuriozít“
7.	August 1968 v Prešove	21.8.2019	Hlavná 86	Mgr. Igor Lazorík Doc. PhDr. Ľudovít Petraško, PhD.	Čaj 43/2019 – Čaj o piatej u Rákociho Prednáška Dr. Petraška o augustových udalostiach roka 1968 s prezenčiou knihy Zmarené nádeje a ukážkami fotografií Petra Lišku.
8.	Rákociho palác vo svetle najnovších výskumov	18.9.2019	Hlavná 86	Mgr. Michaela Haviarová, PhD. Mgr. Art. Tomáš Havíar	Čaj 44/2019 – Čaj o piatej u Rákociho Prednáška manželov Haviarových o najnovších poznatkoch z architektonických výskumov Rákociho paláca.
9.	Osobnosti starého Prešova	23.10.2019	Hlavná 86	JUDr. Mgr. J. Kušnír	Čaj 45/2019- Čaj o piatej u Rákociho Prednáška O významných osobnostiach Prešova.
10.	November 89	20.11.2019	Hlavná 86	JUDr. Mgr. J. Kušnír Edo Klena, Jozef Jurčišin, Tomáš Kozík, Jozef Muránsky	Čaj 46/2019- Čaj o piatej u Rákociho Pozvani hostia diskutovali o novembrových udalostiach, spomínali na tieto udalosti a hodnotili 30 ročné obdobie.
11.	A svetlo bolo ako vo dne	18.12.2019	Hlavná 86	I. Lazorík Doc. L. Petraško	Čaj 47/2019- Čaj o piatej u Rákociho Prednáška na tému o bombardovaní Prešova. Na podujatí bola prezentovaná kríha L. Petraško A svetlo bolo ako vo dne.

2.6.1.2.2 Leto s Rákocim (1)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Popis
1.	LETO s Rákocim IV.	4. 8. 2019	Átrium múzea	Tradičné podujatie spojené s prezentáciou tradičnej duchovnej kultúry v podobe ľadcevej rozprávky a hudobno-dramatických folklórnych vystúpení.

2.6.1.2.3 Iné podujatia (8)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Autor	Opis
1.	Advokátske komory na Slovensku v rokoch 1875 - 1948	14. 3. 2019	Rákociho palác	Jozef Kušnír	Podujatie realizované v spolupráci so Slovenskou advokátskou komorou spojené s prezentáciou publikácie Advokátske komory na Slovensku v rokoch 1875 - 1948
2.	Deň zeme	29. 4. 2019	Rákociho palác		
3	Sv. Florián –	3.5.2019	Rákociho	Igor	V spolupráci s ORHaZ v Prešove prezentácia

	patrón hasičov		palác	Lazorík	dobovej hasičskej techniky
4	Noc múzeí a galérií	18.5.2019	Rákociho palác	Igor Lazorík	Prezentácia hasičskej expozície /interaktívne hry pre najmenších a iné náučné a zábavné formy/ v rámci tradičného múzejného podujatia
5.	Deň detí	1.6.2016	Hlavná 86,90	Kol.	Voľný vstup do pre deti do celého múzea.
6	Medzinárodný hudobný festival	14. 6. 2019	Átrium múzea	Jozef Kušnír – Rastislav Žitný	Koncert vážnej hudby
7	Nočná prehliadka múzea	30. 8. 2019	Rákociho palác	Jozef Kušnír	Netradičná prehliadka historických objektov múzea vo večerných hodinách, pri ktorej bola vôbec prvýkrát v dejinách múzea sprístupnená verejnosti pivnica pod Rákociho palácom a točité (tajné) schodisko.
8	Deň PSK	12.11.2019	Rákociho palác	Igor Lazorík	Prezentácia expozície hasičskej techniky v rámci podujatia PSK

2.6.1.3 Vernisáže (12)

Č	Názov	Autori	Miesto	Dátum	Opis
1.	Šapo - Šálka a podšálka v premenách času	J. Ridilla	Hlavná 86, malé priestory	7. 2. 2019	Pomocný termín na označenie šálky a podšálky. Výstava je prezentácia porcelánových šálok s podšálkou z východoslovenskej súkromnej zbierky. Kolekcia zbieraná s dôrazom na 1. polovicu 19. St. (od klasicizmu cez empír a biedermeier až k druhému rokoku). Je orientovaná na české porcelánky karlovarského regiónu.
2.	"Hráme spolu v manželstve"	Martin Šafárik	Hlavná 90	12. 2. 2019	Slávnostné otvorenie výstavy vybraných fotografií z fotosúťaže s téhou "Hráme spolu v manželstve". Počas vernisáže sa uskutočnilo vyhlásenie a ocenenie víťazov fotosúťaže. Výstava je súčasťou programu Národného týždňa manželstva 2019 v Prešove.
3.	Ženy východu v literatúre	V. Kačmaríková, Grafika – I. Lazorík	Hlavná 86, malé vzadu	7.3. 2019	Výstava predstavuje ženy v literatúre v poprevratovom období po roku 1918 na východnom Slovensku.
4.	Suisseki - Kamene učencov	J. Ridilla – kurátor výstavy	Hlavná 86, komerné	4. 4. 2019	Pripravili členovia Slovenskej asociácie suiseki. Suisseki je umelecká forma prezentácie kameňa nájdeného v prírode.
5.	Hasičské hobby	I. Lazorík – kurátor výstavy	Hlavná 86, vstup	11. 4. 2019	Výstava modelov hasičských áut z celého sveta zo zbierky hasiča Jozefa Malíka z Turzovky.
6.	Dvojtýždňová republika – Slovenská republika rád – pri príležitosti 100. výročia vyhlásenia	V. Kačmaríková, Grafika – I. Lazorík	Hlavná 86, vstup	13.6. 2018	Výstava je venovaná Slovenskej republike rád pri príležitosti 100. výročia jej vyhlásenia v samotnom Prešove. Poukazuje na príchod vojsk maďarskej Červenej armády (ČA), kedy sme sa stali súčasťou konfliktu medzi Maďarskou republikou rád a mladym Československom, ktoré ešte nemalo ustálené hranice. Výstava mapuje pobyt vojsk maď. ČA v Prešove,

					výhlasenie samotnej republiky rád, jej činnosť a zámk spojený s odchodom vojsk z nášho územia. Panelová výstava je doplnená o letáky, brožury, noviny či iné tlačoviny z daného obdobia.
7.	Kabinet kuriozít	J. Ridilla	Hlavná 86, komorné	20.6. 2019	Kabinety kuriozít – fenomér zberateľstva šľacht a intelektuálov sú predchadzami dnešných múzejných inštitúcií. Zberateľ do týchto „kabinetov“ sústredoval predmety rozmanitého druhu, kritériom výberu bola karičnosť, raritnosť, unikátnosť, podivnosť, niekedy morbidnosť. Výstava pripravená v odbornej spolupráci s kurátormi viacerých zbierok (archeológia, etnografia, umetnosť, história, prírodrovieda, militárie, literárna história). Zhruba naždené artefakty (okolo 80 ks.) pochadzajú zo zbierkového fondu Krajského múzea a z Múzea v Kežmarku.
8.	Koňare – tradícia chovu koní v Prešove	I.Lazorík	Mestské múzeum a galéria vo Veľkom Šariši	4.9.-4.10. 2019	Výstava reaiizovaná pri príležitosti 160. výročia zriadenia „Zátného žrebčína v Prešove
9.	Storočie s Paliou	I.Lazorík Východoslovenská skautská oblasť	Hlavná 86	5.9.2019	Výstava prevzatá Výstava reaiizovaná pri príležitosti 100. výročia založenia skautských oddielov.
10.	Sakrálne umenie 14.-19.storočia	J.Ridilla	Hlavná 86	26.9.2019	Otvorenie sústajnej expozície, ktorá približuje premeny sakrálnego sochárstva a maliarstva od vrcholnej gotiky po neskorý klasicizmus
11.	Tajomstvá uchované v kronikách	Štátny archív v Prešove, J. Kušnír	Hlavná 86, malé priestory	30. 10. 2019	
12.	70 rokov parašutizmu v Prešove	V. Zbiňovský Igor Lazorík	Rákociho palác	5.12.2019	Odborný garant/organizačné zabezpečenie výstavy

2.6.1.4 Prednášky mimo múzea, konferencie (5)

Č.	Názov	Autori	Miesto	Dátum	Opis
1.	Rómska kultúra v digitálnom prostredí	Zuzana Andrejová	Pedagogicko -metodické centrum Prešov	20.11.2019	Účasť na konferencii
2.	In arte voluptas	Jozef Kušnír	Snina, kaštieľ	24. 1. 2019	Prednáška k výstave na vernisáži.
3.	Klobušického palác v Prešove – skvost barokového staviteľstva	Jozef Kušnír	Krajský súd v Prešove	25. 9. 2019	Prednáška c súdle Krajského súdu v Prešove pri príležitosti dňa otvorených dverí.
4.	Dziedzictwo historyczno-kulturowe pogranicza	Erik Ondria	Kraków, PL	24. 10. 2019	Aktívna účasť na vedeckej konferencii s príspevkom.

5.	Iný Csontváry	Jozef Ridíkla	Lučenec	16.10.2019	Príspevok na odbornej konferencii k dielu T. K. Csontváryho
----	---------------	---------------	---------	------------	---

2.6.1.5 Edukačné podujatia - Škola v múzeu (39)

Por. Č.	Dátum	Prednášajúci	Počet hodín	Téma	Škola	Počet žiakov
1.	29. 1.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Stredná zdravotná škola Prešov	11+1
2.	8. 2.	J. Kušnír	2	Stredoveké mesto Prešov	ZŠ Šmerálová Prešov	14+1 21+1
3.	13.2.	V. Kačmaríková	1	Čo je múzeum	ZŠ Bajkalská Prešov	23+1
4.	25. 2.	V. Kačmaríková	1	Čo je múzeum	ZŠ M. Nešpora	22+2
5.	13. 3.	V. Kačmaríková	5	Mať svoje nárechie nie je hanba	Gymnázium sv. Mikuláša v Prešove	72+3
6.	13. 3.	M. Dvoekonko	5	Ludový odev na Šariši	Gymnázium sv. Mikuláša v Prešove	72+3
7.	13. 3.	I. Lazorská	5	Hasičstvo v Prešove	Gymnázium sv. Mikuláša v Prešove	72+3
8.	13. 3.	E. Hučková	5	História Prešova	Gymnázium sv. Mikuláša v Prešove	72+3
9.	13. 3.	J. Ridilla	5	Barok, moderné umenie	Gymnázium sv. Mikuláša v Prešove	72+3
10.	26. 3.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	ZŠ Šmerálová Prešov	20+2
11.	28. 3.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Stredná pedagogická škola	25+1
12.	28. 3.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Stredná pedagogická škola	23+1
13.	29. 3.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Stredná pedagogická škola	11+1
14.	29. 3.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Stredná pedagogická škola	21+1
15.	9. 4.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	ZŠ Mirka Nešpora	23+2
16.	9. 4.	V. Kačmaríková	1	Písmo	ZŠ Mirka Nešpora	23+2
17.	9. 4.	M. Dvoekcnko	1	Ludový odev	ZŠ Mirka Nešpora	23+2
18.	10. 4.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Stredná pedagogická škola	22+1
19.	6. 5.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Evanjelické gymnázium Prešov	17+1
20.	6. 5.	M. Dvoekcnko	1	Šariština	Evanjelické gymnázium Prešov	17+1
21.	6. 5.	V. Kačmaríková	1	Šariština	Evanjelické gymnázium Prešov	16+1
22.	7. 5.	M. Dvoekcnko	1	Šarišský odev	Evanjelické gymnázium Prešov	15+1
23.	7. 5.	M. Dvoekcnko	1	Šarišský odev	Evanjelické gymnázium Prešov	16+1
24.	7. 5.	M. Dvoekcnko	1	Šarišský odev	Evanjelické gymnázium Prešov	18+1
25.	7. 5.	M. Dvoekcnko	1	Šarišský odev	Evanjelické gymnázium Prešov	20+1
26.	7. 5.	J. Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Evanjelické gymnázium Prešov	20+1
27.	29. 5.	V. Kačmaríková	5	Šariština	Stredná zdravotná škola v	117+5

					Prešove	
28.	29. 5.	E. Žgravčáková	5	Etnografia na Šariši	Stredná zdravotná škola v Prešove	117+5
29.	29. 5.	H. Pavlovičová	5	História Prešova	Stredná zdravotná škola v Prešove	117+5
30.	29. 5.	I. Lazorík	5	Hasičstvo	Stredná zdravotná škola v Prešove	117+5
31.	29. 5.	T. Hajtolová	5	Dejiny umenia	Stredná zdravotná škola v Prešove	117+5
			72	Január - máj 1042+ 65 (doprovod)		
32.	4.10.	J.Kušnír	1	Prešovské jatky	Bilingválne gymnázium Solivar	18+2
33.	4.10.	J.Ridilla	1	Baroko	Bilingválne gymnázium Solivar	18+2
34.	17.10.	Z.Andrejová I.Lazorík	1 1	Zvyky a obyčaje Samaritánska šatka	Stredná zdravotná škola Stredná zdravotnícka škola	60+1 60+1
35.	22.10.	E.Ondria	1	História ukrytá v erboch	M.Nešpora	18+2
36.	20.11.	J.Ridilla	2	Gotické umenie	Sabinov	35+3 35+3
37.	25.11	J Ridilla	1	Gotické umenie	Gymnázium sv.Moniky	8+1
38.	27.11.	J.Kušnír	1	Stredoveké mesto Prešov	Gymnázium sv. Moniky	27+1
39.	5.12.	J.Kušnír	1	Historický prameň	ZŠ. Kúpeľná	26+2
Škola v múzeu 10 hodín - Október – december 305+18(doprovod)						
Škola v múzeu 82 hodín - Sumár 1355+83 (doprovod)						

2.6.1.6 Lektorské výklady

Obdobie	Počet
2020	150

2.6.2 OJ HANUŠOVCE (118)

2.6.2.1 Odborné podujatia (1)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Pripravil	Opis
1.	Tavenie a experimenty	21.-22.6.2019	Archeopark a kaštiel	kolektív	Podujatie s účasťou sklárskych odborníkov a archeológov – 2.

	so sklom		Hanušovce		workshop Východné Slovensko. V archeoparku sme mohli vidieť ukážky výroby predmetov zo skla v replike sklárskej pece z 9. storočia, doplnené ukážkami postupov pri výrobe korálkov s pomocou sklárskej lampy, maľby na sklo a tvorby vitráží. V Žltom salóne kaštieľa prebiehali odborné prednášky sklárskeho workshopu s medzinárodnou účasťou.
--	-----------------	--	-----------	--	---

2.6.2.2 Popularizačné podujatia (28)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Pripravil	Opis
1.	Neželaní imigranti	17. 1. 2019	Kaštieľ Hanušovce	E. Dercová	Prednáška z cyklu Okná do prírody .
2.	Historický nábytok a jeho príbeh	7. 2. 2019	Kaštieľ Hanušovce	S. Bruss	Komentovaná prehliadka expozícií historického nábytku zo zbierok múzea spojená s príbehmi ich slávnych majiteľov.
3.	Historický nábytok v kaštieli	28. 2. 2019	Kaštieľ Hanušovce	S. Bruss	Prednáška z cyklu Okná do histórie .
4.	Chránené územia okresu	13.3.2019	Kaštieľ Hanušovce	P. Pjenčák	Prednáška pre žiakov základnej školy v Hanušovciach z cyklu Okná do prírody .
5.	Chránené územia okresu	15.3.2019	Kaštieľ Hanušovce	P. Pjenčák	Prednáška pre žiakov základnej školy v Hanušovciach Okná do prírody .
6.	Poklady kaštieľskej knižnice	14. 3. 2019	Kaštieľ Hanušovce	S. Bruss	Komentovaná prehliadka expozície knižnice, pri ktorej Ing. Bruss prezentoval najvzácnnejšie exponáty historickej knižnice múzea.
7.	Čo ukrýva kaštieľska knižnica	21. 3. 2019	Kaštieľ Hanušovce	S. Bruss	Prednáška z cyklu Okná do histórie .
8.	Deň vtákov	1.4.2019	Rákociho palác	P. Pjenčák	Prednáška z cyklu Okná do prírody
9.	Šitie a technika	4.4.2019	Kaštieľ Hanušovce	Lešičková I.	Prednáška pre žiakov základnej školy v Hanušovciach nad Topľou z cyklu Okná do histórie .
10.	Deň Zeme	25.4.2019	Kaštieľ Hanušovce	E. Dercová	Prednáška z cyklu Okná do prírody spojená s aktivitami v Archeoparku, súvisiacimi so spoznávaním prírody.
11.	Prázdniny v praveku - Písma minulosťi	4.7.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Poučný výlet do histórie písania. Návštěvníci sa mohli zoznámiť s písmami starovekých národov a vyskúšali si staré techniky písania. Remeslá v archeoparku.

12.	Prázdniny v praveku – Rinčanie zbraní	11.7.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Návštěvníci si mohli prezrieť a vyskúšať výzbroj z rôznych historických obdob: a popracovať na vlastných návrhoch výzbroje Remesla v archeoparku.
13.	Prázdniny v praveku – obrázky z tanierikov	18.7.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Pozreli sme sa na obľúbené motify na tanieroch a pohároch rôznych kultúr a návštěvníci si skúšili navrhnuť vlastnú výzdobu. Remesla v archeoparku.
14.	Prázdniny v praveku – Bohovia a bohyne	25.7.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Pospomínali sme si na predkresťanskej tradície a zahrali sa s návštěvníkmi „božské pekeso.“ Remesla v archeoparku.
15.	Prázdniny v praveku – Zlatá horúčka	1.8.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Témou boli platiidlá, platenie a razenie vlastných mincí Návštěvníci si mohli vytvoriť vlastný návrh bankovky a mince. Remesla v archeoparku.
16.	Prázdniny v praveku – Z Pandorinej skrinky	8.8.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Návštěvníci sa obeznámili so spôsobmi zdobenia rôznych historických období a súčasne si mohli vyskúšať výrobu šperkov a ozdôb. Remeslá v archeoparku.
17.	Partizánske chodničky - Múzeum na kolesách	11.8.2019	Petrovce	P. Šafranko, P. Zribko, T. Onofrej	Osiava SNP v obci Petrovce. Ukážky zberákových predmetov z obdobia 2. sv. vojny a SNP z historického fondu múzea predstavené ako Múzeum na kolesách .
18.	Prázdniny v praveku – Premeny hliny	15.8.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Hliny a možnosti ich spracovania, šperky, ránočky, hráčky a kultové predmety boli téma tradičného podujatia. Remeslá v archeoparku.
19.	Prázdniny v praveku – Ja si nemám čo obliect'	22.8.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Témou bolo odievanie od praveku po stredovek. Návštěvníci mali možnosť aktívne sa zapojiť do prípravy osnovy na vertikálnych kresnáci, utkať si náramok na maľých kresienkach či vyskúšať si kostýmy rôznych historických období. Remeslá v archeoparku.
20.	Noc netopierov	31.8.2019	Čičava	P. Pjenčák	Súčasťou programu Noci netopierov bol aj odchyt netopierov dc siete. Vďaka P. Pjenčákom mohli návštěvníci vidieť tieto cicavce naživo.
21.	Noc netopierov	14.9.2019	Červenica	P. Pjenčák	Noc netopierov je podujatie, ktorého cieľom je priblížiť verejnosti život týchto výnimcočných cicavcov.
22.	Invázia a invázne organizmy	19.9.2019	Kaštieľ Hanušovce	E. Dercová	Frednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do prírody . Spoznávanie nepôvodených druhov rastlín čoraz hojnnejšie sa vyskytujúcich v našej prírode.
23.	Európske dni migrujúceho vtáctva	11.10.2019	Čierne nad Topľou	P. Pjenčák	Žiaci základnej školy v Čiernom nad Topľou mali možnosť sledovať ukážky odchytu a krúžkovania vtáctva a získať tak bližšie informácie o vtácej riši sprostredkovanej RNDr. P. Pjenčákom.
24.	30 rokov Novembra '89	27.11.2019	Kaštieľ Hanušovce	O. Glod	Frednáška pre žiakov základnej školy v Hanuševciach nad Topľou z cyklu Okná do história .
25.	30 rokov Novembra	28.11.2019	Kaštieľ	O. Glod	Frednáška pre žiakov základnej školy

	'89		Hanušovce		v Hanušovciach nad Topľou z cyklu Okná do histórie .
26.	30 rokov Novembra '89	2.12.2019	Kaštieľ Hanušovce	O. Glod	Prednáška pre žiakov základnej školy v Hanušovciach nad Topľou z cyklu Okná do histórie .
27.	30 rokov Novembra '89	5.12.2019	Kaštieľ Hanušovce	O. Glod	Prednáška pre žiakov základnej školy v Hanušovciach nad Topľou z cyklu Okná do histórie .
28.	30 rokov Novembra '89	10.12.2019	Kaštieľ Hanušovce	O. Glod	Prednáška pre žiakov základnej školy v Hanušovciach nad Topľou z cyklu Okná do histórie .

2.6.2.3 Iné podujatia (16)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Pripravil	opis
1.	Kvetná nedel'a v múzeu	14. 4. 2019	Kaštieľ Hanušovce	N. Lattová, I. Lešičková	Ekumenická diskusia o význame Veľkej noci, ukážka tradičných remesiel spojená s tvorivými dielňami.
2.	Otváranie brány Archeoparku	3.5.2019	Archeopark Hanušovce	Ivana Lešičková	Otvárací archeofestival. Tradičné podujatie na zahájenie letnej sezóny v Archeoparku.
3.	Za krásami slovenských orchideí	12.5.2019	Hanušovce – Petkovce – Skrabské – Remeniny	E. Dercová	Komentovaná turistická vychádzka do Nízkych Beskýd v spolupráci s KST Krokus spojená s poznávaním flóry Beskydského predhoria.
4.	Výjazdové zasadanie vlády SR	14.5.2019	Kaštieľ Hanušovce	Celý kolektív	Vo vstupnom foyeri hostí privítal vedúci organizačnej jednotky Ing. S. Bruss v kostýme správcu Dessewffyovského panstva. Hlavné rokovanie prebiehalo v Žltom salóne – reprezentačnej sieni múzea. Následná tlačová beseda pre novinárov sa konala v historickej expozícii, v priestore kaštieľskej knižnice.
5.	Noc múzeí	18.5.2019	Archeopark Kaštieľ Hanušovce	N. Lattová, I. Lešičková a kolektív	Program začal tvorivými dielňami v Archeoparku, nasledovalo otvorenie výstavy Rozmanitý svet húb. ...a nastala panika: zábavno-vzdelávacie pásmo o strašidlách, strašení, čarovaní a všetkom, čoho sa bojíme – Žltý salón. Rozprávanie oživili žiaci ZUŠ V Hanušovciach nad Topľou hudobnými vstupmi. Hľadanie pokladu v Archeoparku ukončilo bohatý program Noci múzeí.
6.	Deň poľovníctva a ochrany prírody pre deti	1.6.2019	Park a kaštieľ Hanušovce	S. Bruss a kolektív	Program bol zahájený slávnostnou Svätohubertskou omšou, prebehla súťaž vo varení guľáša, výstava tatranského duriča, prednášky z dejín poľovníctva a slávnostné otvorenie poľovníckej expozície v kašteli. Kultúrny program zabezpečili vystúpenia žiakov ZUŠ Hanušovce, folklórne súbory Vargovčan

					a Oblík a členovia Komunitného centra z kultúrneho domu v Hanušovciach nad Topľou
7.	Medzinárodný hudobný festival Pro musica nostra Sarossiensis	10.6.2019	Kaštieľ Hanušovce		V Žltom salone kaštieľa sa konal koncert barokovej hudby. Hučobné trio Le nuove musiche predviedlo svoje umenie v čopoludňajších hodinách pre žiakov základnej školy v Hanušovciach, večerný koncert si mohla vypočuť široká verejnosť.
8.	Pozvanie do praveku: V krajinе Perúna	22.6.2019	Archeopark Hanušovce	Ivana Lešičková a kolektív	Tradičné podujatie sa konalo v areáli Archeoparku. Témou tohtoročného Archeofestivalu bola strava starých Slovancev: oceníť mletia obilia po pečenie chleba, slovanské kaše a placky.
9.	Stropkovské hradné slávnosti	31.8.2019	Stropkov	P. Mikita, P. Zribko	Zamestnanci múzea v Hanušovciach rad Topľou sa zúčastnili tradičného podujatia organizovaného mestom Stropkov, a ukážkami remesiel prispeli k programu akcie.
10.	Odvzdávanie Medzinárodnej ceny vojvodu z Edinburgu	3.9.2019	Kaštieľ Hanušovce	kolektív	V Kaštiele a Archeoparku Hanušovce sme privítali hostí, ktorí sa zúčastnili slávnosti odvzdávania Medzinárodnej ceny Vojvodu z Edinburgu.
11.	Nočná prehliadka múzea	14.9.2019	Kaštieľ Hanušovce	S. Bruss a kolektív	V šere sporo osvetleného kaštieľa a v nezvyčajnej hodine si mohli návštevníci vychutnať tajomnú atmosféru interiéru kaštieľa, umocnenú sugestívnym výkladom Ing. S. Brussovi.
12.	5. narodeniny Archeoparku Živá archeológia	28.9.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Oslavy 5. výročia otvorenia Archeoparku v Hanušovciach nad Topľou. Pracovníci múzea ponúkli návštevníkom ukážky tkania na malých krosienkach, prácu s hlinou na hrnčiarskom kruhu, výrobu šperkov z drôtu, razenie mincí a vedomostný kvíz z oblasti archeológie. Za návštevu v nepriaznivom počasí boli návštevnici odmenení chutnou obilnou kašou s medom ako aj chlebom, čerstvo upečeným v chlebovej peci.
13.	Zaváranie brány Archeoparku	25.10.2019	Archeopark Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Pracovníci múzea sa archeofestivalom rozlúčili s ľetnou sezónou a symbolicky tak zavŕali brány Archeoparku. Témou archeofestivalu bolo Prežitie v praveku . Možnosť vyskúšať si rôzne remeslá a aktivity, ktoré pripravil kolektív pracovníkov múzea, mala tisícku návštevníkov, ktorá navštívila Archeopark a spríjemnila si posledné simečné jesenné dni.
14.	Snow film fest	26.10.2019	Kaštieľ Hanušovce	P. Pjenčák	Festival zimných športových a cestovateľských filmov.
15.	Zvyky zimného obdobia	13.12.2019	Kaštieľ Hanušovce	Lešičková I. a kolektív	Tradičné predvianočné podujatie z cyklu Okná do histórie zamerané na zvyky a tradície adventu a Vianoc. V dopoludňajších hodinách pre žiakov ZŠ v Hanušovciach a popoludní pre širokú verejnosť prednášali Mgr.

				Zuzana Andrejová, PhD., Mgr. Agáta Krupová a Mgr. Ivana Leščková. Podujatie sa uskutočnilo v spolupráci so ZUŠ v Hanušovciach nad Topľou.
16.	Ilonesi – Z vojnového denníka grófky Ilony Andrássyovej	19.12.2019	Kaštieľ Hanušovce S. Bruss a kolektív	Prezentácia publikácie v spolupráci s Klubom vojenskej histórie Beskydy spojená s besedou s prekladateľkou deníka Annou Šimkuličovou.

2.6.2.4 Vernisáže (7)

Č	Názov	Autori	Miesto	Dátum	Opis
1.	Zachované po predkoch	S. Bruss	Kaštieľ Hanušovce	7.2.2019	Otvorenie výstavy historického nábytku v priestoroch expozície historickej knižnice.
2.	Šítie a technika	S. Bruss a kolektív	Kaštieľ Hanušovce	22.3.2019	Otvorenie výstavy historických šijacích strojov a šijacích materiálov minulosti, ktorej súčasťou bolí aj súčasti odevu a predmety súvisiace s krajčírskym remeslom po rodine Dessewffy.
3.	Osobnosti našich dejín na historických portrétoch	J. Ridilla	Kaštieľ Hanušovce	10.5.2019	Otvorenie výstavy obrazov, ktorú Krajské múzeum v Prešove pripravilo pre svoje organizačné jednotky v Hanušovciach a Stropkove.
4.	Rozmanitý svet húb	E. Dercová	Kaštieľ Hanušovce	18.5.2019	Otvorenie prírodrovednej výstavy, ktorá predstavila návštěvníkom témy – Čo sú huby, Huby a hubári, Liečivé huby, Jedovaté huby, Ohrozené druhy húb a podala informácie o autorovi vystavovaných modelov, významnom mykológovi Karlovi Vonešovi.
5.	Kamenní strážcovia	Leščková I.	Kaštieľ Hanušovce	4.7.2019	Otvorenie výstavy mapujúcej hrady a hrádky v našom regióne. Okrem unikátnych historických fotografií výstava ponúkla aj výber archeologických nálezov z jednotlivých lokalít.
6.	30 rokov Novembra '89	O. Glod	Kaštieľ Hanušovce	18.11.2018	Otvorenie výstavy venovanej spomienke na 17. november 1989 ako aj udalostiam, ktoré sa udiali pred a po Nežnej revolúcii. Vernisáž bola spojená s historickou prednáškou, sprevádzaná piesňami Karla Kryla a Iva Hoffmana, ktoré zahral a zaspieval Pavol Mikita, ako aj čítanie zápisov z hanušovskej kroniky opisujúce dianie v meste.
7.	Z akvizície múzea	S. Bruss	Kaštieľ Hanušovce	27.11.2019	Otvorenie výstavy zaujímavých akvizícii múzea za rok 2018 a 2019, pri ktorej mohli návštěvníci obdivovať najnovšie prírastky v podobe vzácnych historických kníh, súpravy porcelánu, obrazov, hodín, nábytku, fotografií príslušníkov rodu Dessewffy či časti vzácnnej židovskej tóry.

2.6.2.5 Prednášky mimo múzea, konferencie (15)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Pripravil	Opis
1.	Synagógy	27.3.2019	Prešovská univerzita	S. Bruss	Odborná spolupráca, zaniknuté synagógy vo Vranove a Stropkove.
2.	Spolupráca kultúrnych organizácií pri akvizičnom procese posilňovania regionálnej kultúrnej identity múzea v Trebišove	10.6.2019	Kaštieľ Andrássyovcov Trebišov	S. Bruss	Festival múzeí Slovenska 2019. Prednáška v rámci programu „Múzea a posilňovanie regionálnej kultúrnej identity“.
3.	Cestička do histórie	24.6.2019	MŠ Bartošovce	Ivana Lešičková	Prednáška z cyklu Okná do histórie pre najmenších. Téma – ako sa žilo v minulosti.
4.	Cestička do histórie	24.6.2019	ZŠ Bartošovce	Ivana Lešičková	Prednáška z cyklu Okná do histórie . Téma – ako sa žilo v minulosti.
5.	Cestička do histórie	17.10.2019	ZŠ Bartošovce	Ivana Lešičková	Prednáška z cyklu Okná do histórie . Téma - oblečenie a móda.
6.	Národné kultúrne pamiatky v povodí rieky Ondava	11.11.2019	ZŠ Bernolákova Vranov nad Topľou	S. Bruss	Prednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do histórie .
7.	Šlachtá vranovská	11.11.2019	ZŠ Bernolákova Vranov nad Topľou	S. Bruss	Prednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do histórie .
8.	Šlachta šlachetná	11.11.2019	ZŠ Bernolákova Vranov nad Topľou	S. Bruss	Prednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do histórie .
9.	Banská činnosť v okoli Vranova n/T.	11.11.2019	ZŠ Bernolákova Vranov nad Topľou	P. Pjenčák	Prednáška pre žiakov základnej školy Okná do prírody .
10.	Les	11.11.2019	ZŠ Bernolákova Vranov nad Topľou	P. Pjenčák	Prednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do prírody .
11.	Čo robia zvieratká v zime	22.11.2019	ZŠ Juh Vranov nad Topľou	P. Pjenčák	Prednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do prírody .
12.	Prečo sú Vianoce v decembri	29.11.2019	ZŠ Bartošovce	Lešičkova I.	Prednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do histórie .
13.	Les	10.12.2019	ZŠ Čemerné	P. Pjenčák	Prednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do prírody .
14.	Život pri vode	11.12.2019	ZŠ Stropkov	P. Pjenčák	Prednáška pre žiakov základnej školy z cyklu Okná do prírody .
15.	Cestička do histórie	19.12.2019	ZŠ Bartošovce	Ivana Lešičkova	Prednáška z cyklu Okná do histórie . Téma – historické zbrane.

2.6.2.6 Lektorské výklady

Obdobie	Počet
2019	180

2.6.2.7. Edukačné podujatia - Poldeň v múzeu (51)

Kaštieľ a Archeopark v Hanušovciach ponúka návštěvníkom celoročne prehliadku múzea spojenú s ukázkou starých remesiel, ktoré predvádzajú pracovníci múzea v Archeoparku. Návštěvníci majú možnosť vyskúšať si prácu s hlinicu v ruke i na hrnčiarskom krahu, výrobu šperkov z drôtu, tkanie na malých krostenkach, mletie zrna na žarnove či streľbu z luku.

Obdobie	Počet
2019	51

2.6.3 OJ STROPKOV (36)

2.6.3.1 Odborné podujatia (1,

Č.	Názov	Termín	Miesto	Pripravil	Opis
1.	28. stretnutie východoslovenských archeológov	13.11.2019	Stropkov	Kotorová	Medzinárodný odborný seminár archeológov z východného Slovenska a zahraničných hostí (PL, UA)

2.6.3.2 Popularizačné podujatia a prednášky (21)

Č.	Názov	Termín	Miesto	Pripravil	Opis
1.	Stropkov 1944 – oslobodenie Stropkova	18.01.2019	Stropkov	Lattová/Slivková	Prednáška k výstave
2.	Prezentácia knihy M. Majerníka Zrača rytiera Andreasa – z histórie Stropkova	01.02.2019	Stropkov	Slivková/ Mesto Stropkov	
3.	Sv. Cyril	14.2.2019	Stropkov	Kotorová	Kul. Podujatie v Gr. kat. chráme pre žiakov ZŠ
4.	Zážitky z Panamy – Svetové dni mládeže 2019	15. 03.2019	Stropkov	Slivková	Podujatie z cyklu Pôstny večer
5.	Sakrálne národné kultúrne pamiatky v Stropkove	22.03.2019	Stropkov	Slivková	Podujatie z cyklu Pôstny večer
6.	Karmel – zblízka a zďaleka a jeho pútnický rozmer	29.03.2019	Stropkov	Slivková	Podujatie z cyklu Pôstny večer
7.	Sokoliarstvo	29.04.2019	Stropkov	Slivková	Prednáška spojená s prezentáciou

8.	Deň a Noc múzei	18.5.2019	Stropkov	Kol.	Tradičné podujatie
9.	Starý Stropkov a jeho premeny	22.05.2019	Stropkov	Slivková	Film o Stropkove so sprievodným slovom
10.	Židovská komunita v Stropkove pred II. sv. vojnou	23.05.2019	Stropkov	Slivková	
11.	Letný tábor CZŠ Stropkov	Júl 2019	Stropkov	Kol.	
12.	Obleč si rúcho dôstojnejé	23.8.2019	Stropkov	Kotorová	Sprievodné podujatie k výstave
13.	Prázdniny v múzeu	16.7.2019	Stropkov	Kol.	Prezentácia remesiel
14.	Ak. mal. F. Veselý – tvorba	24.09.2019	Stropkov	Slivková	
15.	Ilonesi – Z vojnového denníka grófsky I. Andrassyovej	10.10.2019	Stropkov	Slivková + Mesto Stropkov	Predstavenie knihy
16.	Počiatky mestečka Stropkov	17.10.2019	Stropkov	Slivková	Popularizačná prednáška
17.	Deň PSK	12.11.2019	Stropkov	Slivková	
18.	Osídlenie Stropkova a okolia a nálezy zo zbierky J. Cichého	13.11.2019	Stropkov	Kotorová	Cdežorná prednáška na 28. stretnutí vsl. archeológov
19.	Ak. mal. F. Veselý - tvorba	15.11.2019	Stropkov	Slivková	Film + spr. slovo: J. Slivková
20.	Vianočná tvorivá dielňa pre žiakov ZŠ	02.12.2019	Stropkov	Slivková	
21.	Čo žije pri a vo vode	11.12.2019	Stropkov	Slivková	prednáška pre žiakov ZŠ

2.6.3.3 Vernisáže (8)

Č.	Názov	Autori	Miesto	Dátum	Opis
1.	V znamení kríža	Samuel Bruss, Jozef Ridilla	Stropkov	01.03.2019	Vernisáž výstavy sakrálneho umenia s tematikou Krista a kríža zo zbierok múzea
2	Panna Mária – Matka všetkých detí		Stropkov	10.05.2019	Vernisáž dieťaťej výtvarnej súťaže
3.	Osobnosti našich dejín na historických portrétoch	Samuel Bruss, Jozef Ridilla	Stropkov	07.06.2019	Vernisáž výstavy - Historické portréty zo zbierok múzea
4.	Obleč si rúcho dôstojnejé	Mária Kotorová	Stropkov	14.06.2019	Sprístupnenie výstavy liturgických rúch: latinského a byzantského obradu
5.	Sakrálne umenie	Samuel Bruss, Jozef Ridilla, Nikoleta Lattová	Stropkov	27.12.2019	Otvorenie expozície - permanentná prezentácia sakrálnych dieľ regiónu zo 16.-20. storočia
6.	Sila fotografie – každodenný život v	Nikoleta Lattová Jana	Stropkov	08.02.2019	Vernisáž výstavy historických fotografií Stropkova a zbierky starých fotoaparátov

	„starom“ Stropkove	Slivková			
7.	Svet očami vieri		Stropkov	12.07.2019	Vernisáž výstavy fotografií dokumentujúcich vieru prevzatá z Fotoklubu Ružomberok pri príležitosti 350.výročia založenia Bratstva sv. Škapuliara v Stropkove
8.	Tajomstvá uchované v kronikách	Štátny archív v PO Kurátor: J. Kušnír	Stropkov	8.11.2019	Vernisáž výstavy - výstava prezentuje kroniky a archívne pramene zo Štátneho archívu v Prešove a Mesta Stropkov

2.6.3.4 Prednášky mimo múzea, konferencie (2)

Č.	Názov	Termín:	Miesto	Pripravil	Opis
1.	Archeopark v Hanušovciach n. T.	11.4.2019	Nitra	Kotorová	Zjazd slovenských archeológov Nitra - odborná prednáška
2.	Archeopark a nová archeologická expozícia v Hanušovciach nad Topľou	25.4.2019	Bratislava	Kotorová	Seminár múzejných archeológov SNM Bratislava - odborná prednáška na

2.6.3.5 Edukačné podujatia – Múzejné lekcie (4)

Č.	Dátum	Prednášajúci	Počet hodín	Téma	Škola	Počet žiakov
1.	14.2.2019	Kotorová	1	Láska neláskavá	ZŠ Mlynská	40
2.	27.2.2019	Kotorová	1	Balada, ľaladienka	CZŠ	20
3.	12.3.2019	Kotorová	1	Remeslá v praveku a stredoveku	CZŠ	80
4.	20.5.2019	Kotorová	1	Láska neláskavá	CZŠ	34

2.6.3.6 Lektorské výklady

Obdobie	Počet
2019	185

2.6.3.1 Iné podujatie (1)

Č.	Názov	Termín:	Miesto	Pripravil	Opis
1.	Zasadnutie vlády	jún 2019	Stropkov	Kol.	V júni sa v priestoroch Kaštieľa v Stropkove konalo zasadnutie vlády.

2. 7 Projekty, granty

2. 7. 1 OJ Prešov (4)

Č.	Názov	Poskytovateľ dotácie	Termín	Realizátor	Rozpočet/ Poskytnutá dotácia	Opis
1	LETO s Rákocim IV.	Mesto Prešov	4. 8. 2019	Jozef Kušnír	1 430	Dotácia na realizáciu kultúrno-spoločenského podujatia Leto s Rákocim IV., ktorá bola využitá predovšetkým na nákup pódia na vystúpenia.
2	Skvosty baroka	FPU	2018-2019	Jozef Kušnír	7 000	Projekt spočíval v reštaurovaní dvoch sakrálnych plastík zo zbierok múzea a ich inštalácii v expozícii múzea
3	Reštaurovanie sakrálnych plastík zo Širokého	FPU	2018-2019	Jozef Kušnír	5 000	Projekt spočíval v reštaurovaní dvoch sakrálnych plastík zo zbierok múzea a ich inštalácii v expozícii múzea
4	Otvorený prezentáčny depozitár umělecko-remeselnej zbierky	FPU	25.6.2019	Jozef Ridlla	10 000	Sprístupnenie časti uměleckohistorickej zbierky formou otevreného depozitára pre verejnosť

Na rok 2020 bolo podaných 10 žiadostí na Fcnd na podporu umenia na poskytnutie dotácie z verejných zdrojov na realizáciu projektu.

2. 8. Knižnica

2.8.1 OJ Prešov

Správu knižnice zabezpečovala pracovníčka múzea Eva Hučková popri hlavných povinnostach dokumentátorky a lektorky. K 31. 12. 2019 bolo v knižnici evidovaných 5808 publikácií – odbornej literatúry. Múzeum odoberalo 4 tituly periodických odborných publikácií. Ročný prírastok predstavoval 50 ks publikácií darom a vlastnou publikačnou činnosťou. Plocha predstavuje 66 m² a v príslušnom roku bolo realizovaných 59 výpožičiek zamestnancami.

2.8.2 OJ Hanušovce

Knižnica v múzeu v Hanušovciach bola oficiálne zrušená v roku 2018. Knižný fond, ktorý využívali odborní pracovníci múzea pri svojej odbornej a vedeckej činnosti, spravovala pracovníčka dokumentácie Daniela Peleščákova. V knižnom fonde múzea k 31.12.2019 bolo evidovaných 3 518 ks publikácií. Ročný prírastok predstavoval 278 ks publikácií, získaných darom.

2.9. Publikačná činnosť (97)

2.9.1 OJ Prešov (28)

2.9.1.1 Edičná činnosť (2)

1. KUŠNÍR, Jozef (ed.). *Nové obzory 35. Šľachtické rody na východnom Slovensku v období stredoveku a novoveku*. Prešov: Krajské múzeum v Prešove, 2019, 264 s. ISBN 978-80-89952-08-3.
2. LAZORÍK, Igor (ed.). *Duchovné perly šarišského nárečia. Fóvery z horného Potorskia I. a II. časť*. Prešov: Krajské múzeum v Prešove, 2019, 108 s. ISBN 978-80-97184-41-4.

2.9.1.2 Monografie, časti monografií, štúdie a odborné články (3)

1. KUŠNÍR, Jozef. Berzeviczyovci a Smrečanyiovci zo Šarišskej Dravice. In Kušnír, Jozef (ed.). *Nové obzory 35. Šľachtické rody na východnom Slovensku v období stredoveku a novoveku*. Prešov: Krajské múzeum v Prešove, 2019, s. 148 - 167. ISBN 978-80-89952-08-3.
2. ONDRIA, Erik. 2019. K rozpadu Cyperskej republiky v 60. rokoch 20. storočia. In: *Studia historica Brunensis*, Brno: Masarykova univerzita. Roč. 66, 2/2018. s. 135-143. ISSN 1803-7429
3. RIDILLA, Jozef. Iný Csontváry. In: Puntigán, Jozef (ed.). *Csontváry - geniálny maliar Novočradu*. Lučenec: Občianske združenie Phoenix Lutetia, 2019, s. 37-44. (ISBN 978-80-89952-08-3).

2.9.1.3 Popularizačné príspevky (23)

1. ANDREJOVÁ, Zuzana. Praslice. In *Prešovský Večerník*, september 2019
2. ANDREJOVÁ, Zuzana. Vianoce. In *Prešovský Večerník*, 19.12. 2019
3. DVOKONKO, Michaela. Významné ženy východu – Irina Nevecká. In *Prešovský Večerník*, 18.4.2019.
4. KAČMARÍKOVÁ, Viera. Ženy východu v literatúre. In *Prešovský Večerník*, 7.3.2019
5. KAČMARÍKOVÁ, Viera. Dvojtýždňová republika – Slovenská republika rád. In *Prešovský Večerník*, 13.6.2019
6. KUŠNÍR, Jozef. Prešov a advokácia v jeho dejinách. In *Prešovský Večerník*, 14. 3. 2019.
7. KUŠNÍR, Jozef. Gotická Madona z Krásnej Lúky. In *Prešovský Večerník*, 30. 5. 2019.
8. LAZORÍK, Igor. Oheň tajuplný, posvätný. In *Prešovský Večerník*, 31.1.2019.
9. LAZORÍK, Igor. František Pethe. In *Prešovský Večerník*, 28.3.2019.
10. LAZORÍK, Igor. O výstave hasičské hobby. In *Prešovský Večerník*, 16.5.2019.
11. LAZORÍK, Igor. Prírodný amfiteáter v Prešove. In *Prešovský Večerník*, 25.7.2019.
12. LAZORÍK, Igor. Štátny žrebčinec v Prešove. In *Prešovský Večerník*, 5.9.2019.
13. LAZORÍK, Igor. Voda tajuplná, posvätná. In *Prešovský Večerník*, 28.11.2019.
14. MALINOVSKÁ, Zuzana. Letectvo v službách archeológie. In *Prešovský Večerník*, 28.11.2019.
15. ONDRIA, Erik. 2019. Pamätná izba J. Záborského. In *Prešovský Večerník*, 14.11. 2019
16. RIDILLA, Jozef. Umelecké premeny Anny Hausovej. In: *Prešovský Večerník*, 5.2.2019.
17. RIDILLA, Jozef. Kedy naposledy ste pili z porcelánovej šálky? In *Prešovský Večerník*, 21.2.2019. (k výstave)
18. RIDILLA, Jozef. Zvláštne umenie suiseki. In: *Prešovský Večerník*, 11.4.2019. (k výstave)
19. RIDILLA, Jozef. Keď šálka bola umením. In: *Slovenka*, 13.2019. (k výstave)
20. RIDILLA, Jozef. Už sce ju vidzeli? In: *Prešovský Večerník*, 1.7.2019. (k výstave kuriozít)
21. RIDILLA, Jozef. Prvé komiksy. In: *Prešovský Večerník*, 8.8.2019. (k zbierkovému fondu)
22. RIDILLA, Jozef. Čo by sochy rozprávali, keby mohli. In: *Prešovský Večerník*, 3.10.2019. (k stálej expozícii)

23. RIDILLA, Jozef. Ako namaľovať Písmo v jedinom obraze? In: *Prešovský Večerník*, 5.12.2019. (k záberkovému fondu)

2.9.1.4 Odoslané do tlače

OJ Rákociho palác ku koncu roka 2019 nemá odoslanú do tlače žiadnu publikačnú aktivitu.

2.9.2 OJ Hanušovce (15)

2.9.2.1 Edičná činnosť

OJ Kaštieľ a archeopark Hanušovce nad Topľou v roku 2019 nerealizovala žiadnu edičnú činnosť.

2.9.2.2 Monografie, časti monografií, štúdie a odborné články

1. BRUSS, Samuel. Pavol Dessewffy (1839-1912) a jeho pozostalosť. In Kušnír, Jozef (ed.). *Nové obzory 35. Šiachtické rody na východnom Slovensku v období stredoveku a novoveku*. Prešov: Krajské múzeum v Prešove, 2019, s. 216-242. ISBN 978-80-89952-08-3.

2.9.2.3 Popularizačné príspevky (15)

1. BRUSS, Samuel. Vďaka Foncu na podporu umenia darí sa zariadovať barokový kaštieľ. In: *Hanušovské noviny* 1/2019
2. BRUSS, S. amuel. Unikátny obraz sa roky skrýval na povale kostola v Matiaške: To, čo považovali za handru, je umělecký skvost. In: *Nový Čas* 10.1.2019
3. BRUSS, Samuel: Kaštieľ Hanušovce má novú poľovnícku expozíciu. In: *Prešovský Korzár* 1.6.2019
4. DERCOVÁ, Elena. Za krasami slovenských orchideí. In: *Hanušovské noviny* 2/2019
5. DERCOVÁ, Elena. Významné xerotermné biotopy v okolí. In: *Hanušovské noviny* 2/2019
6. DERCOVÁ, Elena. Skalné komplexy v Slanských vrchoch. In: *Hanušovské noviny* 3/2019
7. DERCOVÁ, Elena. Oblík. In: *Prešovský večerník*. 17.1. 2019
8. DERCOVÁ, Elena. Jar v prírode. In: *Prešovský večerník*. 21. 3. 2019
9. DERCOVÁ, Elena. Opál. In: *Prešovský večerník*. 2. 5. 2019
10. LEŠIČKOVÁ, Ivana. Návrat na panstvo. In: *Hanušovské noviny* 2/2019
11. LEŠIČKOVÁ, Ivana. Veselé historky z počzemia. In: *Hanušovské noviny* 2/2019
12. LEŠIČKOVÁ, Ivana. Tako sme prázdninovali v Archeoparku. In: *Hanušovské noviny* 3/2019
13. PJENČÁK, Peter. Zaujímavosti z hanušovskej vtácej ríše. In: *Hanušovské noviny* 2/2019
14. GLOD, Ondrej. Z dejín mesta a regiónu Hanušovce nad Topľou. In: *Hanušovské noviny* 3/2019
15. LATTOVÁ, Nikoleta. Kaštieľ Stropkov. In: *Prešovský večerník*. 24.1.2019

2.9.2.4 Odoslané do tlače

OJ Kaštieľ a archeopark Hanušovce nad Topľou ku koncu roka 2019 nemá odoslanú do tlače žiadnu publikáčnú aktivitu.

2.9.3 OJ Stropkov (54)

2.9.3.1 Časti monografií, štúdie a odborné články (10)

1. KOTOROVÁ, Mária. Jeť sa musí – v dobe kamennej i v dobe informačných technológií. In: R. Stoličná (ed.): *Tradičná strava a stravovanie*. Zborník z XXII. Konferencie Etnológ a múzeum. Stará Ľubovňa, 2018, s. 15 – 26.
2. KOTOROVÁ, Mária. Evidencia archeologických zbierok v Tripolitane – Krajskom múzeu v Prešove. In: J. Garcarski (ed.): *Iwentaryzacja zabytków archeologicznych – aspekty prawne, praktyka i potrzeby*. Krościenko 2018 s. 69-80.

3. KOTOROVÁ, Mária. Sídisko z neskorej doby bronzovej a z časopisy halštatskej vo Vlači. In: In: L. Benediková / M. Horňák (ed.): *Sídla, artefakty a časy... Zborník štúdií o dobe bronzovej a dobe halštatskej k 75. narodeninám Ladislava Veliačika*. Nitra 2018, s. 199-2014.
4. KOTOROVÁ, Mária. Dejiny Banského – buklet k nahrávke greckokatolíckej liturgie v cirkevnej staroslovenčine . Banské 2019.
5. KOTOROVÁ, Mária. Barokový kaštieľ v Hanušovciach a jeho obnova. *Pamiatky a múzeá* 2/2019, s. 18-23.
6. KOTOROVÁ, Mária. Kaštieľske múzeá – naozaj múzeá alebo konzervy bývania šľachty? *Múzeum* 3/2019, s. 58.
7. KOTOROVÁ, Mária. SVET DÁVNYCH VEKOV. Moderná expozícia o svete minulosti – poznanie a zábava. In: *Informátor SAS* 2019, s. 29-30.
8. KOTOROVÁ, Mária. Archeopark Živá archeológia v Hanušovciach nad Topľou sa dožil piatich rokov. In: *Informátor SAS* 2019, s. 40-41.
9. KOTOROVÁ, Mária. 28. stretnutie východoslovenských archeológov v Stropkove. In: *Informátor SAS* 2019, s. 26-27.
10. KOTOROVÁ, Mária. Konferencia v poľskej Trzinici na tému Zmeny prostredia a klimatických podmienok v období od konca paleolitu do konca stredoveku a ich vplyv na životné podmienky človeka v severnej časti strednej Európy. In: *Informátor SAS* 2019. s. 25-26.

2.9.3.2 Edičná činnosť

OJ Kaštieľ Stropkov v roku 2019 nerealizovala žiadnu editačnú činnosť.

2.9.3.3 Popularizačné príspevky (40)

1. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... Sondy do najstarších dejín regiónu. In *Stropkovské Spektrum* 5, s. 7
2. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (1) Iba kameň. In *Stropkovské Spektrum* 6, s. 8
3. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(2) Zázrak obilného zrnka. In *Stropkovské Spektrum* 7, s. 9
4. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(3) Východoslovenské pyramídy. In *Stropkovské Spektrum* 8, s. 9
5. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(4) Bojové či drevorubačské sekeromlaty? In *Stropkovské Spektrum* 9, s. 8
6. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (5) Na prelome veku kameňa a bronzu. In *Stropkovské Spektrum* 10, s. 9
7. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (6) Kovoliatci, ktorí sa tu iba zastavili. In *Stropkovské Spektrum* 11, s. 9.
8. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (7) Bronz v plnom rozkvete. In *Stropkovské Spektrum* 12, s. 8.
9. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (8) Ešte raz o dobe bronzovej. In *Stropkovské Spektrum* 14, s. 9
10. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (9) Bolo tu ľudoprazdno?. In *Stropkovské Spektrum* 15, s. 9
11. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (10) Stredovek, doba temna?. In *Stropkovské Spektrum* 17, s. 9
12. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (11) Ak to nie je Modré Pole, čo to teda je? In *Stropkovské Spektrum* 18, s. 9.
13. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (12) Bratícka pevnosť. In *Stropkovské Spektrum* 20, s. 8
14. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno... (13) Jeden hrad sme vylučili, druhý potvrdili... In *Stropkovské Spektrum* 21, s. 9

15. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(14) Čo zostało v zemi zo Stropkovského hradu. In *Stropkovské Spektrum* 22, s. 9
16. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(15) Vyhodené z hradnej kuchyne – keramika. In *Stropkovské Spektrum* 23, s. 9.
17. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(16) Vyhodené z panského stola – keramika, sklo, kov. In *Stropkovské Spektrum* 24, s. 9
18. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(17) Na hrade ešte zostaneme. *Stropkovské Spektrum* 27, s. 9
19. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(18) Ach tí fajčiaři In *Stropkovské Spektrum* 30, s. 8
20. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(19) Črepy pre šťastie (pri poznávaní dejín). In *Stropkovské Spektrum* 31, s. 8.
21. KOTOROVÁ, Mária. Dávno, pradávno...(20) Tri nádoby na záver. In *Stropkovské Spektrum* 32, s. 9
22. KOTOROVÁ, Mária. Láska neľaskavá In *Stropkovské Spektrum* 7, s. 9
23. KOTOROVÁ, Mária. Sv. Cyril - 1150. výročie úmrtia. In *Stropkovské Spektrum* 8, s. 12.
24. KOTOROVÁ, Mária. Sv. Cyril - 1150. výročie úmrtia. In *Stropkovské Spektrum* 9, s. 7.
25. KOTOROVÁ, Mária. Obleč si rúcho dôstojné - výstava liturgických rúch v Kaštieli Stropkov. In *Stropkovské Spektrum* 25, s. 9
26. KOTOROVÁ, Mária. Sv. Cyril a Metod nám priniesli vieru, vzdelanie a kultúru. In *Stropkovské Spektrum* 28, s. 9
27. KOTOROVÁ, Mária. Obleč si rúcho dôstojné - sprievodné podujatie k výstave. In *Stropkovské Spektrum* 34, s. 9
28. KOTOROVÁ, Mária. Pohreby v dejinách (1. časť). In *Stropkovské Spektrum* 44, s. 9
29. KOTOROVÁ, Mária. Pohreby v dejinách (2. časť). In *Stropkovské Spektrum* 45, s. 12
30. KOTOROVÁ, Mária. V kaštieľi sa na pracovnom seminári stretnú archeológovia z východného Slovenska, Poľska a Ukrajiny. In *Stropkovské Spektrum* 46, s. 12
31. KOTOROVÁ, Mária. Archeologicická expozícia Svet dávnych vekov. In *Vranovské noviny* 9, s. 9
32. KOTOROVÁ, Mária. Archeologicická expozícia Svet dávnych vekov a jej klenoty (2) : Venuša z mladšej doby kamennej. In *Vranovské noviny* 11, s. 16
33. KOTOROVÁ, Mária. Archeologicická expozícia Svet dávnych vekov a jej klenoty (3) : Sekery z konca doby kamennej. In *Vranovské noviny* 12, s. 16
34. KOTOROVÁ, Mária. Archeologicická expozícia Svet dávnych vekov a jej klenoty (4) : Keramika doby bronzovej plná informácií. In *Vranovské noviny* 15, s. 16
35. KOTOROVÁ, Mária. Archeologicická expozícia Svet dávnych vekov a jej klenoty (5) : Maličkosti, ktoré veľa prezradia. In *Vranovské noviny* 17, s. 16
36. KOTOROVÁ, Mária. Archeologicická expozícia Svet dávnych vekov a jej klenoty (6) : Ešte o maličkostach, ktoré veľa prezradia. In *Vranovské noviny* 18, s. 16
37. KOTOROVÁ, Mária. Archeologicická expozícia Svet dávnych vekov a jej klenoty (9) : Všedné, ale najpotrebnejšie. *Vranovské noviny* 29, s. 16
38. KOTOROVÁ, Mária. Veľká Nec v ozvenách dávnych zvykov a tradícii. In *Vranovské noviny* 16, s. 8
39. KOTOROVÁ, Mária. Cyril a Metod - veľké postavy našich dejín a vranovský región. In *Vranovské noviny* 27, s. 15
40. KOTOROVÁ, Mária. Stropkov Krátke správy z domova. Slovo 13-14, 15.7.2019

2.9.3.4 Odoslané do tlače (4)

1. KOTOROVÁ, Mária. Osídlenie povodia Ončavy a Tople (regióny Vranov n. Topľou a Stropkov) V mladšej a neskorej dobe kamennej. In: J. Gancarski (ed.): *Epoka kamienia w Karpatach*. Krosno
2. KOTOROVÁ, Mária. Nove nálezy zo stropkovského hradu. In: *AVANS* 2015. Nitra 2020
3. KOTOROVÁ, Mária. Výskum v stropkove, poloha farská budova. In: *AVANS* 2016. Nitra 2020
4. KOTOROVÁ, Mária. Nálezy fajek zo Stropkova. In: *AVANS* 2018. Nitra 2020

2.10 Metodická činnosť, spolupráca (17)

2.10.1 OJ Prešov (15)

Č.	Poskytovateľ	Prijímateľ	Téma	Výstup	Opis
1	Z. Andrejová	J.Kušnir	Nové obzory 35	korektúra	Korektúry v zborníku Nové obzory 35. Šľachtické rody na východnom Slovensku v očkobí stredoveku a novoveku. Prešov : Krajské múzeum v Prešove, 2019.
2	Z. Andrejová	Mária Sabolová	Zvyky	konzultácie	Predmetom konzultácie k projektu žiačky základnej školy v Bratislave boli zvyky a tradície – práce na poli. Na Jakuba a Annu.
3	M.Dvoekonko	M.Svitko (FS Starišan, FS Karpačanin)	Odev	konzultácie	Predmetom konzultácie bol odev, konkrétnie pánske nošavice z okolia Kecjatic.
4	J. Kušnir	Študenti z IH FF PU v Prešove	Múzejníctvo, história	Výkon praxe	Realizácia odbornej týždňovej praxe študentov história
5	J. Kušnir	Z. Malinovská, J. Vico	Dokumentačné resp. grafické práce	mentoring	Predmetom metodickej činnosti bolo poskytovanie mentoringu dvom pracovníkom, ktorí boli zamestnaní v múzeu prostredníctvom programu zamestnávania cez UPSVaR
6	I. Lazorík	Ing. Juraj Orjabinec	Plemenitba koní	Záznam o pôsobení	Konzultácie k pôsobeniu v Plemenárskom podniku V. Šariš
7	I. Lazorík	Vladimír Kaleta	Fotodokumentácia prešovských ulíc	Skenčvanie fotozáberov	Identifikácia konkrétnych objektov
8	I. Lazorík	Metod Kráľ	O pôvode pustovníka Svorada	Poskytnutie písomných zdrojov	Publikačné spracovanie témy
9	I. Lazorík	Vladimír Považan	Hasičské vyznamenania	Dokumentačné materiály	Pre publikáčné účely
10	I. Lazorík	Doc. Domenová	Hasičstvo	Fotodokumentácia	Hasičské zástavy - štúdia
11	I. Lazorík	Martin Poloha	Dejiny obce Medzany	Písomne a fotodokumentačné materiály	Konzultácie k téme
12	I. Lazorík	Michal Semančík	Šport v Prešove	Fotodokumentačné materiály	Športová sieň slávy
13	I. Lazorík	Ján König	Hasičská technika	Konzultácie	Obec Uhorná – hasičská striekačka
14	I. Lazorík	Martin Štěpanek	Hasičská technika	Fotodokumentácia	Múzeum Vysoké Mýto – firma Stratilek - katalóg
15	E. Ondria	Študenti z Katedry dejín UPJŠ	Múzejníctvo, história	Výkon praxe	Realizácia odbornej týždňovej praxe študentov história

2.10.2 OJ Hanušovce

Č.	Poskytovateľ	Prijímateľ	Téma	Výstup	Opis

2.10.3 OJ Stropkov (2)

Č.	Poskytovateľ	Prijímateľ	Téma	Výstup	Opis
1.	Kotorová	CZŠ Stropkov	Škapuliarske bratstvo	scenár	Scenár dramatizácie o Škapuliarskom bratstve v Stropkove pri vernisáži výstavy Mária – Matka všetkých detí.
2.	Kotorová	Farnosť Banské	Staroslovenská liturgia a dejiny obce	Buklet nahrávky	Text bukletu nahrávky

2.11. Propagácia v printových a elektronických médiách, v televízii a v rozhlase

	Televízia	Rozhlas	Printové média	Elektronické média	Direct mailing
OJ Prešov	19	25	55	40	12 000
OJ Hanušovce	15	20	45	25	8 000
OJ Stropkov	5	1	35	19	3 000
SPOLU	39	46	135	84	23 000

Poverený riaditeľ J. Kušnir sa začiatkom augusta zúčastnil živého vysielania relácie RTVS Regina, kde propagoval podujatie Leto s Rákocim IV.

TV7 vyhotovila a prezentovala vo vysielaní reklamný spot na Leto s Rákocim IV.

Poverený riaditeľ J. Kušnir sa koncom augusta zúčastnil živého vysielania v Skyrádiu, kde propagoval podujatie Nočná prehliadka múzea.

V expozíciach OJ Prešov bola natáčaná relácia Televískend, prezentujúca Rákociho palác ako zaujímavú turistickú destináciu.

V priestoroch historickej expozície sa v koprodukcii RTVS natáčal historický dokument zo 17. storočia.

V expozičných priestoroch múzea sa natáčal diel Legendária.

Mgr. Zuzana Andrejová, PhD. koncom októbra uskutočnila krátky rozhovor do rádia Slovensko – Príbehy na týždeň – Pochovávanie predkov, povery, zvyky, traťacie z minulosti.

M. Kotorová rozprávala o výstave liturgických rúch pre národnostné vysielanie rozhlasu.

V printových médiach vyšli na základe informácie M. Kotorovej dva príspevky – jeden rozsiahlejší (Katolícke noviny 28, s. 20) a jeden informatívny (časopis Slovo 13-14). O stretnutí východoslovenských archeológov vyšiel článok v novinách Stropkovské spektrum.

Bolo zverejnených 19 blogov v záložke aktuality web stránky múzea – Kaštieľ Stropkov.

Vybrané mediálne výstupy OJ Hanušovce nad Topľou:

- Bruss, Samuel: Historický nábytok a jeho príbeh. In: Rádio Regina Východ 15.2.2019
 Bruss, Samuel: Dessewffyovci pôvod a kaštieľ. In: Rádio Regina 7.2.2019
 Bruss, Samuel: Najväčší Dessewffyovci. In: Rádio Regina 14.2.2019
 Bruss, Samuel: Osudy Dessewffyovcov v 20. storočí. In: Rádio Regina 21.2.2019
 Bruss, Samuel: Dessewffyovci – čo nám po nich zostalo? In: Rádio Regina 28.2.2019
 Bruss, Samuel: V znamení kríza. In: RTVS – Rádio Regina Východ 1.3.2019
 Lešičková, Ivana: Otvorenie sezóny v Archeoparku Hanušovce. In: Rádio Regina Východ 10.5.2019
 Bruss, Samuel: Kaštieľ Hanušovce má novú poľovnícku expozíciu. In: Prešovský Korzár 1.6.2019
 Bruss, Samuel: Návšteva grófsky Ilony van Tuyll. In: TV Markíza 5.6.2019
 Bruss, Samuel: Ked' sa potomkovia vracajú „domov“. In: TV Markíza 6.6.2019
 Bruss, Samuel: Hanušovce navštívila grófka z Brazílie. In: Rádio Regina 14.6.2019
 Lešičková, Ivana: Výstava kamenní strážcovia. In: Rádio Regina 15.7.2019
 Lešičková, Ivana: Archeologické múzeum pod holým nebom. In: RTVS – Regina 11.9.2019
 Dercová, Elena: Archeologické múzeum pod holým nebom. In: RTVS – Regina 11.9.2019
 Lešičková, Ivana a kolektív: V múzeu. In: Rádio Slovensko 27.9.2019
 Dercová, Elena: Brehy Tople zakvitli žltými kvetmi. In: sociálna sieť Facebook – stránka Krajské múzeum – Kaštieľ a Archeopark Hanušovce 2.10.2019
 Lešičková, Ivana: Hanušovský Archeopark končí tohtoročnú sezónu. In: Prešovský Korzár 25.10.2019

- Bruss, Samuel: V Hanušovciach obnovia grófsky park. In: RTVS – Správy z regiónov 14.11.2019
- Glôd, Ondrej: Rádioreportáž o výstave „30 rokov novembra '89“. In: Rádio Regina Východ 26.11.2019
- Leščíčková, Ivana; Andrejová: Zvyky zimného obdobia. In: Rádio Regina Východ 16.12.2019

2.12 Návštevnosť

Návštevnosť 2018	SPOLU	Z toho platiaci	Z toho neplatiaci
OJ Prešov	32062	24387	7675
OJ Hanušovce n. T.	23281	9296	13985
OJ Stropkov	2473	778	1695
SPOLU	57 816	34 461	23 355

2.12.1 OJ Prešov

Všetky expozície	25 606
Historická expozícia	77
Hasičská expozícia	96
Výstavy	1 847
Iné podujatia	3 715
Noc múzeí 2019	721
Spolu	32 062
Z toho neplatiaci	7 675
Z toho zahraniční	2 732
Z toho študenti	17 087
Z toho dôchodcovia	2 549

2.12.2 OJ Hanušovce

Všetky expozície	9296
Výstavy	11 030
Iné podujatia	2955
Spolu	23 281
Z toho neplatiaci	13 985
Z toho zahraniční	-
Z toho študenti	14 775
Z toho dôchodcovia	926

2.12.3 OJ Stropkov

Spolu	2473
Expozície	1196
Výstavy	1277
Z toho iné kultúrno-spoločenské podujatia (Noc v múzeu ...)	1240
Spolu	2473
Z toho neplatiaci	1695
Z toho zahraniční	27
Z toho študenti	839
Z toho dôchodcovia	190

2.13 Rôzne

Pracovníci múzea zrealizovali v júni 2019 spoločnú exkurziu, počas ktorej navštívili Tatranskú galéru v Poprade, Múzeum v Liptovskom Mikuláši, Liptovské múzeum v Ružomberku, s cieľom oboznámenia sa s novými spôsobmi múzejnej prezentácie.

Pracovníci múzea sa zúčastnili večerného divadelného predstavenia Nikola Šuhaj v Divadle Jonáša Záborského.

Zásadným problémom, s presahom do roku 2020, je vyúčtovanie cezhraničného projektu Živá archeológia ako jedinečný produkt turizmu Karpát z dotačného programu Interreg 2014-2020, pri vyúčtovaní ktorého neboli uzačané vynaložené prostriedky ako oprávnené vo výške 79 637,80 €.

S účinnosťou od 1. mája 2019 bola interným predpisom zavedená nová výška vstupného, súčasťou ktorého bola aj zľava na rodinné vstupné. Od uvedeného dátumu boli používané nové vstupenky, ktoré slúžia aj na propagané účely, pretože zo zadnej strany obsahujú reklamu na ďalšie dve pracoviská múzea. Múzeum sa v roku 2019 prezentovalo aj novými propaganými materiálmi – tričká, mapy, hrnčeky, magnetky a ľ.

V roku 2019 bol zakúpený a na všetky pracovné počítače inštalovaný originálny softvér (Office, antivírus).

V júni 2019 bola v múzeu vykonaná kontrola z Úradu hlavného kontrolóra PSK zameraná na rok 2018, ktorá konštatovala drobné kontrolné zistenia a na základe správy o zistených skutočnostiach múzeum v roku 2019 prijalo niekoľko nových interných smerníc a ďalších opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

Múzeum vyvinulo v závere roka iniciatívu vo vzťahu k Agentúre Severovýchod Slovenska, s cieľom osadiť hnedé turisticko-informačné tabule propagujúce historické objekty a expozície v Prešove a v Stropkove.

V základnej rovine bol materiálne a organizačne zabezpečený rok 2020 (vydaný plán hlavných odborných činností, vytlačené vstupenky, propagané materiály...).

Mgr. Michaela Dvoekencová spolupracovala na výbere etnografického vzoru na potlač na tričko.

Kaštieľ Stropkov intenzívne spolupracuje s mestom Stropkov pri príprave kultúrnych podujatí s cieľom vyššej návštevnosti v kaštiele a celkovom zintenzívnení cestovného ruchu v meste Stropkov.
/Mesto Stropkov dodáva papierové propagané materiály, vypožičiava techniku a vypožičiava aj neprenajaté priestory kaštieľa./